

TĖVIŠKĖS ŽIBURIAI

THE LIGHTS OF HOMELAND

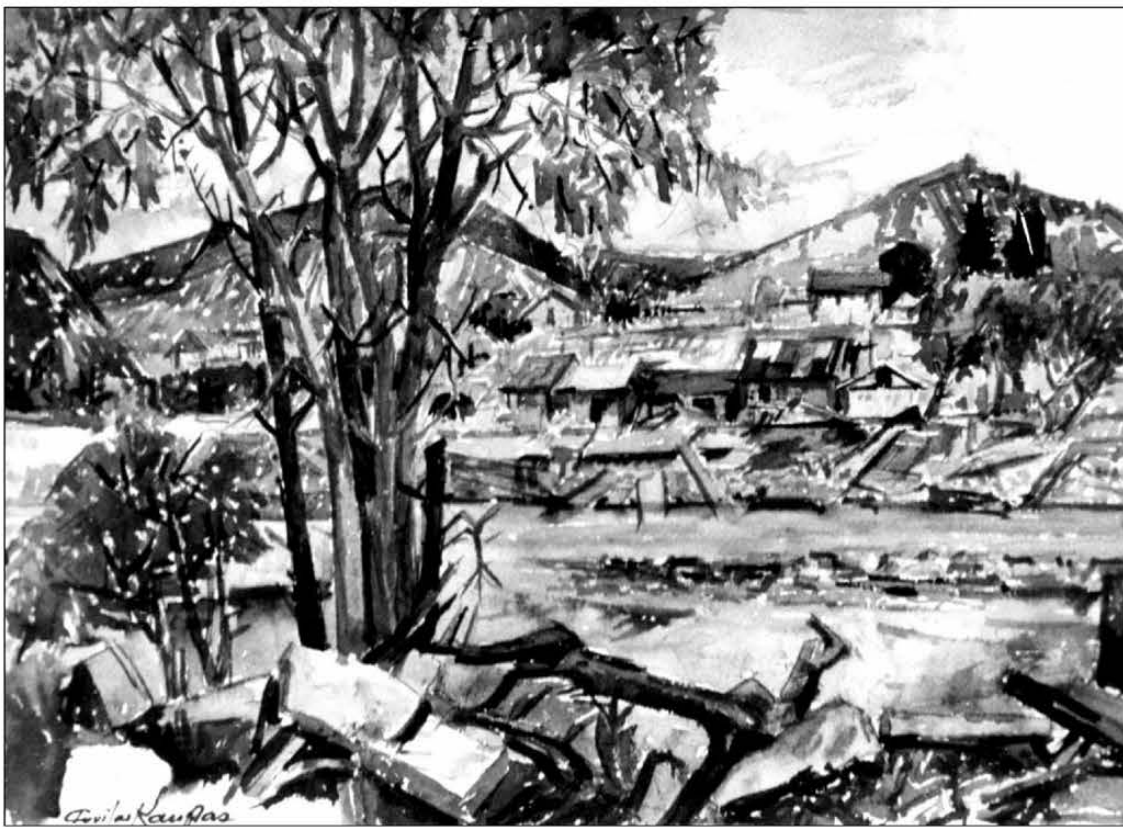
Nr. 35 (3362) 2014 SEPTEMBER – RUGSĖJIS 3 • LIETUVIŲ SAVAITRAŠTIS - LITHUANIAN WEEKLY • www.tevzib.com • Nr. kaina – \$2

Grižtant į mokyklas

Vieniems prisiminimas, kitiems – išgirsti ar skaityti pasakojimai, tretiems gal ir neįtikėtini dalykai.

NES Lietuvoje nemaži būreliai vaikų pėsti traukdamo į mokyklas kokių tris ar keturius kilometrus, ir tai šešias dienas per savaitę. Pėsti su krepšeliais viskam sudėti – sąsiuviniai, rašikliai, knygelės ir užkandžiai – viskas buvo reikalinga. Linksni, dainuodami, pačiužinėdami ant užšalusių balaičių ar griovių, pasivaikydami. Nepavėluodavo, dažnai būdavo klasėje pirmieji. Kai po pamokų sugrįždavo namo, saulė jau leisdavosi. Taisyklė buvo vienoda ir skambi: geriau mokytis negu piemenauti. Šių dienų vaikai daugelyje šalių į mokyklas vežiojami specialiais autobusais, neskaičiuojant kilometrų. Sugretinus praeitį su dabartimi prieš akis iškyla tik juoda – balta. Kaip tai vertinti, tema jau kita. Kas bebūtų, nūnai mokslo metai jau prasideda. “Back to school” iškabos mirguliuoja, tiesiog kelią pračiviams pastoja. Tai kone įsakas pirkti. Mat reikia naujų drabužių, reikia kompiuterių ir įvairių kitų reikmenų, išreiškiančių madą. Tėvai ramūs, nes vaikas apsaugotas, gražiai aprengtas, sotus ir patenkintas. Žinoma, ne visur taip, o mokslo metai prasideda visiems mokiniams. Tad sveikiname grįžtančius į mokyklas, ypač lietuvišką jaunimą, nevengiantį nė šeštadienio mokyklų. Kaip kas į tą lietuvišką “priedą” (lituanistines mokyklas) bežiūrėtų, jos vis dėlto pirmiausia yra lietuvių bendruomenės kūrėjos ir išlaikytojos. Gramatika, istorija, tėvynės pažinimas, šokiai, dainos – tai geri ir reikalingi dėsotmieji dalykai. Bet tai ne viskas. Bendruomenei reikia nuolatinio prieaugio – ne tik paramos, bet ir pamainos.

LIETUVIŠKOJI išeivija, kaip ir visos kitos, bus gyva tol, kol užteks priaugančių bendruomenės dalyvių bei veikėjų, jaučiančių save kaip lietuvių ir tikslą tokiu išlikti, nesidangstantį kitais vardais, nors jie kai kur labiau reikalingi, bet nubraukiantys tautybę. Emigracijų istorijos aiškiai rodo ir kartu įspėja, kad emigrantų ilgesnis išlikimas su tautine žyme beveik neįmanomas, jei atsisakoma atskiros bendruomeninio gyvenimo įvairių kitų kultūrų apsuptyje. Tas atskiras gyvenimas, čia kalbamu atveju, lietuviškasis, kaip augalas perkeltas ir įsodintas ne gimtojoje žemėje, turi būti stipriai prižiūrimas, palaikomas sava kultūra ir tam reikalui atitinkamai organizuotas. Kaip tik šitokiam gyvenimui ir turėtų būti ruošama kasmetinė pamaina. Šiuo metu esant laisvam ryšių palaikymui su Lietuva, pamainos ruošimas ir su tuo susiję rezultatai turėtų būti žymiai pagerėję. Ar taip yra, vertėtų nevengti diskusijų ir taisytinus dalykus, jei tokių atrastume, taisyti. Kasmet puikuojasi lituanistinių mokyklų abiturientų būreliai. Jie pagerbiami, apdovanojami, sukeliantys gražių vilčių, kad ateina nauja jaunų žmonių karta puoselėti lietuviybę kaip turtą, kuris tik mums skirtas. Kad užsikrėstume tokiomis nuotaikomis, reikia ne vien tik savo pašaukimą vertinančių mokytojų, bet ir tikroviškos tėvų pagalbos. Iš tikrųjų tėvai ir yra vaikų ugdymo pradininkai. Atkreipkime dėmesį į aplinkybę, kad jau antroji pokarinės išeivijos karta augina savo vaikus – trečiąją kartą. Kad nepradėtų išblėsti lietuviybės išlaikymo siekiai, būtina stiprinti visa tai, kas lietuvibei naudinga. ČS

Vidurvasaris prie Colorado upelio (akvarelė, 1966)

Dail. Povilas Kaupas

Alternatyvos ES ir NATO nėra

V. ALEKNAITĖ-
ABRAMIKIENĖ

Rusijos agresija Ukrainoje atvėrė akis daugumai tų, kurie iki šiol potencialios agresorės atžvilgiu laikėsi nuosaikiai. Būtent todėl neseniai įvykusi Europos saugumo ir bendradarbiavimo organizacijos Parlamentinės Asamblėjos (ESBO PA) sesija tapo išskirtine. Krymo okupacija ir aneksija bei tolesni Rusijos bandymai neleisti Ukrainai išspręsti savo saugumo klausimų, paskatino itin principingą JAV laikyseną. Pirmą kartą per 40 ESBO gyvavimo metų, JAV delegacijos atstovai ryžosi pateikti rezoliuciją, atvirai smerkiančią Rusijos veiksmus. Be kita ko, rezoliucijoje reikalaujama nutraukti konfrontaciją su Lietuva, Latvija ir Estija. Panašu, jog už dokumento turinį pasisakiusi Asamblėjos narių dauguma, kaip niekuomet anksčiau suvokė vieningo atsako Rusijai svarbą, o taip pat tai, kad jokios alternatyvos demokratiškų valstybių santalkai ES bei NATO organizacijose paprasčiausiai nėra.

Šiandien kaip niekad aiški pergalė Lietuvos, prieš dešimtį metų pasirinkusios tapti NATO bei ES nare. Kiek daug valstybių, kaip kad Moldova, Gruzija ar Ukraina, esančių nuolatinėje grėsmėje, gyvena pagrįstai nerimaudamos dėl savo išlikimo. Tai tik dar syki

patvirtina šių šalių ryžtas su ES pasirašyti asociacijos sutartį – jos nemato kito kelio. Ir iš tikrųjų, būtų sunku, kur nors pasaulyje, be europinės erdvės, rasti taikios integracijos pavyzdžių. Kita vertus, pačioje Europoje vyksta nevienareikšmiški procesai. Ryškėja po pastarųjų rinkimų į Europos Parlamentą pasikeitęs politinių jėgų santykis – ne vienoje ES šalyje radikalių jėgų pradėjo kelti galvas. Dėmesio vertas klausimas, ar šie judėjimai gimsta vien iš Sąjungos vidaus santykių, o galbūt yra inspiruojami iš išorės ir su labai aiškiu tikslu – dezintegruoti ES, trukdant jai kurti ištis vieningą politiką.

Iki įvykstant invazijai į Krymą, buvome linkę tikėti, jog ES ir NATO Rusijos akimis yra atsieti ir skirtingi dariniai. Tam manymui pagrindo suteikusi Rusija pastaraisiais metais atvirai neigiamai vertino NATO plėtrą, tačiau, bent jau oficialiai, ES laikė strategine partnere ir atvirai nepasitenkinimo Europa nereikšdavo. Kita vertus, dabar jau aišku, jog dėl geopolitinių priežasčių Rusijai ES yra tokia pat nepriimtina kaip NATO.

ES, kaip ir NATO, šiaandien yra saugumo erdvė, net jei Rusijos agresijos akivaizdoje pasirodė nesanti pajėgi efektyviai priešintis. Ko gero, šiaandien ES turėtų dar ir dar kartą atsigręžti į savo steigimosi laikotarpį, kai vardan

taikos valstybių tarpusavio santykiuose buvo atsisakyta keršto ir naudos interesų. Aišku viena, Europa turi mąstyti apie pačią save ir, visų pirma, atsidėjusi analizuoti vidines priežastis, stumiančias ją į skaidymąsi bei radikalizmą. Kodėl? Paprasčiausiai todėl, kad Europos vidaus skaudulius kruopščiai analizuojantys Kremliaus analitikai Europoje iš jų sau krauna politinį kapitalą. Neveltui Kremlius save pozicionuoja ultra dešiniųjų jėgų lyderiu Europoje.

Nors Rusija supranta nesanti pajėgi leisti į atvirą konfliktą su NATO, ji gali siekti ir siekia jau minėto Europos skaldymo, pasirinkdama esama situacija ES nepatenkinamas grupes ir jas aprūpindama draugiška parama, o taip pat dėdama pastangas visais įmanomais būdais atskirti JAV nuo Europos bei jas supriešinti. Tad kitas Europos uždavinys šiaandien – tinkamai paremti Ukrainą, kuri savo kraujo kaina demonstruoja, jog Europai alternatyvos nėra, nes visas kitas – Eurazinis – kelias veda į pavienių šalių skaldymą, suverenumo principo pamynimą ir, galiausiai, tų šalių pajungimą. Likus keletai dienų iki ESBO PA sesijos pradžios Maskvoje organizuotas Trečiasis tarptautinis parlamentinis forumas pavadinimu “Naujasis Parlamentinio dialogo matmuo šiuolaikiniu laikotarpiu”.

Nukelta į 5-tą psl.

Šiame numeryje

Iš Evangelijos į gyvenimą... – 2 psl.

“Pusbrolis Motiejus” ir jo vilties diplomatija (Tęsinys) – 3 psl.

Šarūnas Marčiulionis – 4 psl.

Kauno Panemunės senelių namai – 7 psl.

Chorvedžių seminaras – 8 psl.

Su Lietuva širdy – 9 psl.

RELIGINIAME GYVENIME

Iš Evangelijos į gyvenimą...

Kretingoje vyko I pasauliečių pranciškonų ir pranciškoniškojo jaunimo visuotinis kongresas

Rugpjūčio 15-17 d.d. Kretingoje vyko I pasauliečių pranciškonų ir pranciškoniškojo jaunimo visuotinis kongresas. Jo tema tapo šv. Pranciškaus žodžiai: „Dievas davė man brolius“. Kongresas ypatingas, nes pirmą kartą sukvietė visą Pranciškoniškąją šeimą: ne tik pasauliečius pranciškonus ir pranciškoniškąjį jaunimą (Jaupra), bet ir kitas Pranciškoniškos šeimos šakas – mažesnius brolius, konventualus, kapucinus, Dieviškosios Jėzaus Širdies seseris pranciškonas, Švč. Širdies pranciškonas misionierės, Švč. Nekaltosios M. Marijos tarnaitės, Nepaliaujamos pagalbos šv. Pranciškaus seseris.

Dalyviai į Kretingą susirinko penktadienio rytą, kongresas prasidėjo dienine malda ir iškilmingomis Žolinių Mišiomis Kretingos Viešpaties Apreiškimo M. Marijai šventovėje. Jas aukojo Mažesniųjų brolių ordino, Lietuvos Šv. Kazimiero provincijos ministeris kun. Astijus Kungys, OFM. Po pietų dalyviams kalbėjo kviestinė viešnia iš Filipinų, Tarpautinės pasauliečių pranciškonų ordino tarybos (CIOFS) Prezidiumo narė Lucy Almiranez, OFS. Į kongresą taip pat atvyko Generalinis pasauliečių pranciškonų ir Jaupra dvasinis asistentas argentinietis kun. Martin Bitzer, OFM, Conv.

Vakare Kretingos gatvėmis nusidriekė dviejų su puse šimto kongreso dalyvių eitinė į Šv. Klaros neturtėlių seserų vienuolyną. Jame prie San Damiano kryžiaus vyko Pranciškoniškosios šeimos

Provincijolas kun. Astijus Kungys, OFM

malda. Kryžius buvo uždengtas dėlione, susidedančia iš skirtingų pranciškoniškos šeimos šakų – Pirmojo, Antrojo, Trečiojo ordinų ir kitų pranciškoniškų kongregacijų. Visų šių šakų atstovai atidengė po vieną detalę, kol atsivėrė pilnas San Damiano Kristaus vaizdas. Ši malda simbolizavo tai, jog autentiškai liudyti Kristų bei atlikti pranciškonišką charizmą įmanoma tik visiems kartu – pašvęstojo gyvenimo broliams ir seserims, pasauliečiams pranciškonams ir pranciškoniškajam jaunimui. Pranciškoniškas pašaukimas – tai pašaukimas gyventi brolijoje. Neįmanoma būti pranciškonu po vieną.

Po vakarienės Šv. Antano rūmuose vyko brolijos vakaras, kuriame dainavo ir skirtingais užkandžiais vaišino pasauliečiai pranciškonai (OFS) ir Jaupra iš Vilniaus, Kauno, Šiaulių, Panevėžio, Telšių ir Vilkaviškio regionų. Šiuo metu Lietuvoje veikia šešios vietinės Jaupra brolijos ir 34 vietinės OFS brolijos.

Pirmoji šeštadienio programos dalis buvo skirta ugdymui: dalyviai klausėsi svečių iš užsienio pranešimų ir diskutavo darbo grupėse. Popiet dalyviai iš skirtingų regionų susirungė Pranciškoniškame protmūšyje. Po vakaro Mišių, prie šv. Pranciškaus Asyžiečio altoriaus vyko pa-

sauliečių pranciškonų amžinųjų įžadų ir pranciškoniškojo jaunimo Pažado atnaujinimo apeigos.

Po vakarienės šventovės šventoriuje visi klausėsi krikščioniškos muzikos koncerto, kuriame grojo brolis kapucinas Tomek Pilch, OFM, Cap iš Kauno, Vilniaus Bernardinų šventovės šlovinimo grupė „Gloria“ (vad. Artūras Chalikovas) ir Gospel komanda „HARK!“ iš Vilniaus. Koncertas buvo atviras visiems kretingiškiams ir miesto svečiams. Kongreso dalyvių džiaugsmo neaptemdė ir koncerto nenutraukė net įpusėjus programai prapliupęs lietus.

Sekmadienį pirmasis istorinis pasauliečių pranciškonų ir pranciškoniškojo jaunimo visuotinis kongresas pasibaigė aptarimu ir iškilmingomis Sumos Mišiomis, kurias aukojo Telšių vyskupas augziliaras Linas Vodopjanovas, OFM. Kongrese dalyvavę Pranciškoniškosios šeimos nariai sugrįžo į savo namus, atnaujinę pasiryžimą eiti iš Evangelijos į gyvenimą ir iš gyvenimo į Evangeliją.

Lietuvos pasauliečių pranciškonų ordino ir Lietuvos Jaupra brolijos tautinės tarybos numato, kad tokie bendri kongresai nuo šiol vyks kas dveji arba treji metai.

Bernardinai.lt

Ryto malda

O Viešpatie, padėk man šią dieną gyventi Tavo ramybe ir visa patikėti Tavo šventajai valiai. Teapsireiškia Tavo šventoji valia kiekvieną dienos valandą. Palaimink mane ir žmones, su kuriais šiandien bendrausiu. Mokyk mane su dvasios ramybe ir tvirtu įsitikinimu, kad Tu visa valdai, priimti visus įvykius. Būk visų mano darbų ir žodžių, minčių ir jausmų Viešpats. Padėk neužmiršti, kad Tu siunti visus įvykius. Mokyk mane veikti tvirtai ir išmintingai, neapsunkinant ir nevaržant kitų. Suteik stiprybės pakelti dienos darbų našą. Kreipk mano valią, mokyk mane melstis ir Pats melskis manyje. VK

Vandens lelijų mėnuo

Rugpjūtį jau pulkuojasi baltieji gandrai. Vakaraus danguje galima pamatyti šviesią juostą – paukščių taką. Rytais viršum pievų, pagirių, viršum vėstančios žemės dažnai nusidriekia tiršti rūkai. Pasižvalgykime po rugpjūčio dangų. Venera tolsta nuo saulės. Vakaro sutemoje ją matysime prie pat horizonto. Marsą kas rytą matysime vis aukščiau. Merkurijų pasiseks pamatyti tik prieš aušrą. Jupiterį matysime rytais dvyniuose. Saturną visą mėnesį matysime vakarais.

Rugpjūčio mėnesį trumpėja dienos, tamsėja žvaigždėtose naktys. Rytais pasirodo ir rudens pranašai – rūkai. Tyliai traukiasi vasara, išsinešdama spalvas ir vešlią žalumą. O mums dovanų palieka uogas, obuolius, grybus. Miškai baigia brandinti savo gėrybes: bruknes ir spanguoles. Tik riešutauti neskubėkime – leiskime riešutams pribręsti. Grybaudami neardykime jų pakloties. Virš laukų jau nardo čiurliai, kurie be triukšmo paliks savo gimtąsias vietas. Jais paseks lakštingalos, gegutės. Per dangų nuklykausi gervų virtinės. Paskui jas – volungės.

Atėjus rugpjūčiui dažnai klausima, kodėl šis mėnuo pavadintas būtent taip. Lietuvoje nuo seno auginami rugiai. „Rugys“ kilęs iš baltų kalbos. Manoma, kad rugpjūčio kilmė yra susijusi ir su derliaus nuėmimu, pjūtimi.

Rugpjūtis ir baltųjų vandens lelijų mėnuo. Nė viena iš vandens gėlių negali pralengti vandens lelijų. Amerikos indėnai, egiptiečiai tikėjo, kad maudantis tvenkinyje, kuriame yra vandens lelijų, padeda išsaugoti jaunystės grožį. Indėnai meldavosi žvaigždžių deivei, nukritusiai į ežerus iš dangaus ir pavirtusiai vandens lelija. Vandens lelijos auga lėtai tekančiuose, stovinčiuose, bet neužterštuose vandens telkiniuose. Žydi po vieną žiedą nuo birželio iki rugsėjo mėnesio. Žiedai išsiskleidžia maždaug nuo 7 valandos ryto iki 4 val.p.p. Apsiniaukusią dieną ir naktį žiedai užsidaro.

Rasa Norkutė, Klaipėda

Vyskupas Paulius Baltakis, OFM, šiame švenčiantis dvigubą sukaktį – 90 metų amžiaus ir 30 metų vyskupavimo. Nuotraukoje sukaktuviniškas Detroite, Dievo Apvaizdos parapijos šventovėje teikia jaunimui Sutvirtinimo sakramentą

Ntr. K. Šontas

“Pusbrolis Motiejus” ir jo vilties diplomatija

Tęsinys iš 33-34 nr.

Prof. ONA VOVERIENĖ

Turėdamas daugiau informacijos apie užsienyje veikiančius prieš Lietuvą KGB agentus, jis operatyviai išpildavo Sąjūdžio vadovybę apie jų galimas provokacijas. Taip jis 1989 m. sausio 12 d. demaskavo Algį Klimaitį, palaikiusį ryšius su Arvydu Juozaičiu, kuris Šveicarijoje atidarė “Lietuvos atgimimo” sąskaitą ir kreipėsi į tautiečius, trokštančius Lietuvos laisvės ir nepriklausomybės “remti geros valios judėjimą Lietuvoje”. S. Lozoraičio nuomone, “Tai yra nepaprastai gudrus avantiūristo ėjimas... Prie minėtosios sąskaitos pats Sąjūdis negalės prieiti. Jei pinigai pradės plaukti, jie bus išimtinai p. A.K. dispozicijoje” (Ten pat, p. 36).

Su neišsenkama energija, kur tik galėjo, visomis įmanomomis priemonėmis – per spaudą, radiją, diplomatiniais kanalais, rengdamas įvairius susitikimus ir pasitarimus su JAV senato ir kongreso nariais, įvairių šalių diplomatais, jis kėlė Lietuvos okupacijos ir jos išsivadavimo iš okupacijos galimybės bylą. 1989 m. spalio 20 dieną jo iniciatyva Helsinkio komisija prie JAV Kongreso surengė apklausą “nagrinėti Amerikos politinį nusistatymą nepripažinti Baltijos tautų inkorporavimo į Sovietų Sąjungą” (Ten pat, p. 52). Komisijos apklausoje dalyvavę per 100 Kongreso narių ir žurnalistų pasisakė už Baltijos šalių nepriklausomybę ir demokratijos atkūrimą tose šalyse” (Ten pat, p. 52-54). Atsisakydamos Lietuvos komunistų partijai nuo Sovietų Sąjungos kompartijos, S. Lozoraitis tikėjosi, kad M. Gorbačiovas gali imtis represijų prieš Lietuvą, todėl užbėgdamas įvykiams už akių, jis kreipėsi į JAV Valstybės departamentą, kad šis “rastų būdų išreikšti viltį, kad nei prievarta, nei jokia kita grėsmė šiuo atveju nebus panaudota” (Ten pat, p. 59). 1990 m. sausio 5 d. jis vėl kreipėsi į JAV Valstybės departamentą, išreikšdamas viltį, kad Lietuvos delegacijos susitikimai Maskvoje su prezidentu M. Gorbačiovu “įvyks taikingu būdu” (Ten pat, p. 63).

Visos S. Lozoraičio dienos Lietuvos nepriklausomybės išvakarėse buvo pripildytos rūpesčių ir veiksmo, įvairiausių susitikimų su žurnalistais ir valstybinių įstaigų darbuotojais Vašingtone ir Ro-

moje, išmintingų pamokymų lietuvių bendruomenei Amerikoje bei Sąjūdžio vadovams. Prieš rinkimus į Aukščiausiąją tarybą 1990 m. vasario 24 d. jis pranašiskai perspėjo “Prieš rinkimus neturi būti jokių sandėrių su Lietuvos komunistų partija (LKP). Ilga patirtis ro-

Lietuvos Aukščiausiosios tarybos pirmininko prof. Vytauto Landsbergio pagerbime Lietuvos pasiuntinybėje 1990.XII.10 iš k.: prof. V. Landsbergis, Daniela Lozoraitienė, Lietuvos atstovas Stasys Lozoraitis

do, kad komunistų partijos, kai tik pasijunta silpnos, bando sudaryti bendrus ‘liaudies’, ar ‘nacionalinius’, ar ‘demokratinius’ frontus, kuriuose jos stengiasi perimti kontrolę arba bent užmaskuoti savo jėgų silpnumą. Taigi į tokias ar panašias kombinacijas nereikėtų eiti” (Ten pat, p. 77).

Lietuvos komunistų partijos sekretorių, “kuriam ne vienas norėtų įteikti ‘Oskarą’ už jo protą ir laikyseną”, Stasys Lozoraitis vertino atsargiai, nes tas sekretorius “savo kalbose niekad nėra aiškus. Vieną kartą jis pasisako už miglotą suverenumą, antrą kartą už kažkokią nepriklausomybę, kurios apimtį jis tuo pat apriboja, jog imame 80% žaliavų iš Sovietų Sąjungos... Tai ar ne geriau pasirinkti naujus žmones, kurie kalba aiškiai, be suktumo?” (Ten pat, p. 81).

Jau tada S. Lozoraitis žinojo, kad Lietuvoje yra žmonių, kurie ar vedami tam tikro politinio naivumo, arba net ekonominio gobšumo yra pasiruošę eiti riešutauti net ir su pačiu velniu – su raudonu velniu (Ten pat, p.79). Rinkėjus, einančius rinkti Aukščiausiosios tarybos deputatų jis perspėjo, kad “jau ne kartą praeityje komunistų partijos vadovybės vartojo besišypsiančius vadovus, kad suvedžiotų rinkėjus. Tai senas triukas” (Ten pat, p. 80). Jis jau tada Sąjūdžio vadovybę perspėjo: jeigu rinkimuose į Aukščiausiąją tarybą jos pirmininku būtų išrinktas Algirdas Brazauskas ir užsienis būtų paprašytas pripažinti Lietuvos

“nepriklausomybę”, šitokio pripažinimo niekas net ir nepriklausomai LTSR neduotų, “žaidimas, manau, būtų dešifruotas” (Ten pat, p. 76).

Antroje knygos dalyje *Kovo 11-oji* atskleidžiamas Stasio Lozoraičio indėlis į Lietuvos nepriklausomybės atkūrimą.

Iš Vilniaus gavęs “Deklaracijos apie Lietuvos valstybės tęstinumą” projektą, S. Lozoraitis jį gerai įvertino, ragindamas kuo greičiau “išeiti iš okupanto primestų struktūrų ir kiek galima greičiau pakeisti jas naujomis” (Ten pat, p. 94).

Lietuvos Nepriklausomybės Akto paskelbimo data – 1990 m. kovo 11-oji – S. Lozoraičio buvo vertinama kaip tikslas, apie kurį jis pranešė Aukščiausiąjai tarybai 1990 m. kovo 10 d. 23 val. ir 4 minutes. (Landsbergis V., Ten pat, p. 99). Tame pačiame “Pro Memoria” Vytautui Landsbergiui jis rašė: “Man atrodo, kad šios Aukščiausiosios tarybos sesijos tikslai yra du: galutinai radikaliai atsiskirti nuo sovietų valdžios bei teisės struktūrų ir paskelbti, kad yra atstatomas Lietuvos valstybės suvereninių galių vykdymas.

Paskelbus Lietuvos Nepriklausomybės atkūrimo Aktą, S. Lozoraitis jį įvertino taip: “Mes ėjome per dykumą tiek daug metų, niekas nebetikėjo mumis, o dabar mes pasiekėme oazę” (Ten pat, p. 103). Taip jam atrodė Lietuvos valstybė, 50 metų egzistavusi tik jo tautos atmintyje. Jau 1990 metų kovo 12 dieną JAV prezidentas George Bush, vyresnysis, spaudos konferencijoje pasakė “mes niekad nelaikėm Lietuvos inkorporuota (teisėtai) į Sovietų Sąjungą. Tokia buvo mūsų politika. Ir mes džiaugiamės, kad tiems žmonėms yra leista laisvai reikšti valią, ką mes laikome tikru dalyku toje šalyje...” (Ten pat, p. 101).

(Bus daugiau)

ŽINIOS IŠ LIETUVOS

Kanados naikintuvai Lietuvoje

Rugpjūčio 26 d. Kanados naikintuvai atvyko į Lietuvą vykdyti oro policijos misiją. Pirmą kartą į Lietuvą atvykę keturi Kanados F-18 naikintuvai nusileido Šiauliuose, sakė Karinių oro pajėgų aviacijos bazės atstovė spaudai kapitonė Ieva Gulbinienė. Vėliau į Šiaulius taip pat atskris Portugalijos naikintuvai F-16. Kanadiečiai ir portugalai per oficialią ceremoniją rugsėjo 1-ąją pakeis šiuo metu misiją vykdančius britų ir lenkų karius. NATO vykdomą Baltijos šalių oro policijos misiją iš Estijos sustiprins Vokietijos naikintuvai, iš Lenkijos – Olandijos karo lėktuvai. Aljansas šiemet sustiprino misiją reaguodamas į Rusijos agresiją Ukrainoje.

LLRA palieka koaliciją

Lietuvos lenkų rinkimų akcija (LLRA) rugpjūčio 26 d. pranešė išeinanti iš valdančiosios koalicijos. Ji nutarė dirbti opozicijoje, nes nepriimtina, kad negauna postų Energetikos ministerijoje, teigė vadovas V. Tomaševskis. Premjeras socialdemokratas Algirdas Butkevičius tvirtino, kad dirbs trijų partijų koalicija.

V. Tomaševskis savo ruožtu pareiškė, kad LLRA deleguotas energetikos ministeris Jaroslavas Neverovičius, o viceministerė Renata Cytacka pareigų neteko dėl Lietuvos socialdemokratų partijos interesų energetikoje. Jis tvirtino, kad Socialdemokratų partijoje vyksta vidaus kova, dėl to A. Butkevičiaus pozicijos gali susilpnėti. Anot V. To-

maševskio, J. Neverovičius su Vyriausybės vadovu susipyko dėl šilumos ūkio pertvarkos Vilniuje.

Vyriausybės vadovo tvirtinimu, nesutarimų su energetikos ministru kilo dėl to, kad valstybė nutarė perimti Kauno ir Vilniaus šilumos ūkių valdymą. J. Neverovičius tam nepritarė, o A. Butkevičius sakė apie tai informavęs LLRA pirmininką. Apibendrinamas A. Butkevičius teigė esąs patenkintas, kaip valdomas Lietuvos energetikos sektorius. Pasak jo, energetikos ministerio postas atitenka Darbo partijai. Kol kas kandidatų į šias pareigas nėra. Valdančiąją centro kairės koaliciją su LLRA sudarė 89 parlamentarai iš 141, dabar joje lieka 81 narys.

Svarstys pilietybės išsaugojimą

Rugpjūčio 20 d. prezidentė Dalia Grybauskaitė seimui pateikė 24 teisės aktų projektus, tarp jų – siūlymą leisti išsaugoti Lietuvos pilietybę šaliai ypač nusipelnusiems asmenims, jei jie tapo kitos šalies piliečiais. Dabar galiojančiame įstatyme nustatyta, kad asmuo, įgijęs kitos šalies pilietybę, Lietuvos pilietybės paprastai netenka. Seimui rudens sesijoje valstybės vadovė iš viso siūlo svarstyti 11 anksčiau jos siūlytų įstatymų ir kitų teisės aktų projektų, taip pat 13 naujų įstatyminių iniciatyvų.

Įstatymų projektuose dėmesys skiriamas sveikatos priežiūros kokybei, vaiko teisių apsaugai, viešojo sektoriaus skaidrinimui, nelegalaus darbo mažinimui, saugumo ir

teisingumo įtvirtinimui Lietuvos gyvenime. Ji taip pat siūlo tikslinti ginkluotųjų pajėgų sudėtį karo metu, dar labiau stiprinti privačių interesų deklaravimo procesą, įpareigoti teikti informaciją apie žiniasklaidos priemonių savininkus ir jų finansinius ryšius.

Seimas taip pat dar yra neapsisprendęs dėl 2012 m. rudenį šalies vadovės pateiktų seimo rinkimų įstatymo pataisų, kurios numato galimybę nustačius rinkimų pažeidimus nedelsiant iš rinkimų pašalinti kandidatus į seimą. Taip pat svarstymo parlamente laukia anksčiau prezidentės teikti projektai dėl kovos su neteisėtu praturtėjimu bei sukčiavimu. Rudens sesija prasidės rugsėjo 10 dieną.

Pagal BNS žinias parengė R. Jonaitienė

NEUŽMIRŠKIME SPAUDOS

Rašant testamentą kyla klausimas, kam palikti savo santaupas. Neužmirština, kad tarp įvairių fondų, lietuviškų institucijų bei organizacijų yra jau daugiau kaip 60 metų sulaukę *Tėviškės žiburiai* – plačios apimties savaitraštis. Iškeliauja tautiečiai į anapus vienas po kito, o *Tėviškės žiburiai* lieka šviesti ir toliau. Mažėjant tautiečių skaičiui, jie reikalingi vis didesnės paramos, ypač nuolat kylant paruošimo ir spausdinimo išlaidoms. Testamentinis palikimas *Tėviškės žiburiams* bus prasminga parama ir visai lietuviškai veiklai. Adresas: *Tėviškės žiburiai*, 2185 Stavebank Rd., Mississauga, ON L5C 1T3, Canada. El. paštas: tevzib@rogers.com, tinklalapis: www.tevzib.com.

LAURYNAS R. MISEVIČIUS
(ŠALFASS) – specialiai iš
Springfield, MA
NBA Hall of Fame

Nuo jaunių lauko teniso varžybų iki pasaulinės NBA krepšinio Šlovės arenos... didžiausias karjeros pasiekimas Šarūno Marčiulionio istorijoje?

Kuomet Šaras 1986-aisiais pirmąsyk iš draugų parsinešė NBA atkrintamųjų varžybų vaizdo įrašą video-kasetėje, ir su dideliu susidomėjimu stebėjo Boston "Celtics" kovą su Houston "Rockets", turbūt ir lakiausioje svajonėje nebūtų savęs išvydęs vienoje aikštelėje su dauguma tų išpūdingai atrodžiusių vyrukų, besirungiančių stipriausioje profesionalioje pasaulio krepšinio lygoje. O jei kas nors jam tada būtų pasakęs, kad šiandien Šaras stovės ant legendinio trenerio Jerry Colangelo "Svajonių" salės podiumo vienos populiariausių sporto šakų Šlovės arenoje kartu su tokiais "Nacionalinės Krepšinio Asociacijos" "grandais", kaip Mitch Richmond ir Alonzo Mourning, gyva lietuvių krepšinio legenda nuoširdžiai pasijuoktų. Įdomu, ar nesinori kartais jam pačiam sau įsitznybti ir įsitikinti, kad nesapnuoja?

"Kuomet 1989-aisiais atkeliavau į Kaliforniją žaisti Golden State "Warriors", žinojau, kad atgal kelio nėra – privalau čia įsitvirtinti, nors buvo be galo sunku" – šią dieną ramiai tonu pasakoja neseniai 50-tį atšventęs Šarūnas Marčiulionis, kurio atvykome pagerbti į nedideliame Springfield, MA, 2002 m. rudenį iškilusių atnaujintą NBA krepšinio Šlovės areną, didžiausią pasaulyje šios sporto šakos muziejų. Būtent šioje vietovėje to paties pavadinimo Springfield College fizinio lavinimo mokytojas škotų kilmės kanadietis dr. James Naismith "atrado" krepšinį, prieš pat 1891-ųjų Šv. Kalėdas čia buvo sužaistos pirmosios šio kiekvienam save gerbiančiam lietuviui brangaus žaidimo varžybos. 2011-ųjų rugpjūtį su 52-ąja įžymiausių ir daugiausia krepšiniui nusipelnusių žaidėjų, trenerių grupe į Šlovės areną buvo oficialiai inaugurutas Arvydas Sabonis, o šiandien išmušė ir jo ištikimo bendražygio Šarūno Marčiulionio valanda.

Šarą iškilmingai inauguracijai pristatė kartu su A. Saboniu 2011-aisiais Šlovės arenos dalimi tapęs 1992-ųjų metų JAV "Svajonių" komandos atakuojantis gynėjas Chris Mullin, su kuriuo Marčiulio-

nis kartu rungtyniavo ir "Warriors" komandoje. Kartu su Lietuvos krepšinio legenda 55-osios NBA Šlovės arenos grupėje – dar vienas Golden State krepšininkas Mitch Richmond, Majamio "Heat" vadovas praeityje Alonzo Mourning, su JAV rinktine laimėjęs 2000-ųjų metų Olimpinės žaidynės, bene žymiausias visų laikų NBA darbuotojas David Stern, tris dešimtmečius išdirbęs šios lygos generaliniu direktoriumi, o taip pat daugiau amerikiečiams žinomi šios sporto šakos atstovai Gary Williams, Bob Leonard, Guy Rodgers, net Clifton bei Immaculata universiteto merginų komanda. Į žurnalisto klausimą, ką jaučia Šaras dabar, pasiekęs bene aukščiausią savo karjeros tašką, atsakinėjęs lietuvis akimirksniu pritilo, puikiai matėsi, kad geležinė valia aikštelėje ir už jos ribų visuomet pasižymėjęs krepšininkas vos suvaldė betrykstančias džiaugsmo ašaras "tai ir mano viso gyvenimo

55-osios oficialiai į NBA Šlovės areną priimtos krepšininkų, trenerių bei darbuotojų grupės nariai – Šarūnas Marčiulionis, trečias iš dešinės; pirma iš dešinės Šarūno žmona Laura

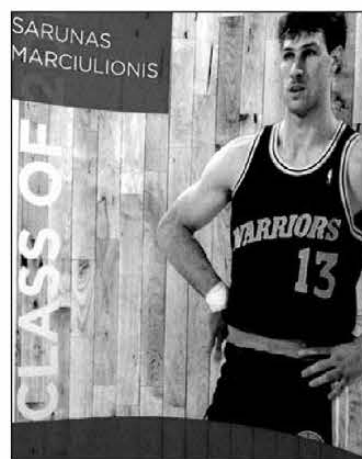
pastangų įvertinimas, ir didžiulis pasiekimas Lietuvai, kurią tuo metu garsinti buvo be galo svarbu dėl daugelio priežasčių, ką mes ir stengėmės daryti per sportą".

Ne veltui NBA Šlovės arenos 2014-ųjų metų inauguracijai paruoštame spalvotame žurnale Šarūnas Marčiulionis pristatomas ne tik kaip vienas pajėgiausių šios lygos atakuojančių gynėjų, bet ir Lietuvos krepšinio atgimimo vedlys, rūpinęsis ką tik atsikūrusios Nepriklausomos šalies rinktinės parama 1992 ir 1996 metų Olimpinėms žaidynėms, su Donny Nelsonu būręs rėmėjus Nemuno krašto krepšininkams iš už Atlanto. "Tuos laikus prisimenu su didele nostalgija" – pasakojo Šarūnas su juo Šlovės arenos renginiuose dalyvauti specialiai

atvykusiems ŠALFASS organizacijos atstovams. "Dabar jaunimas yra kitoks, labai retas kuris mūsų šakos dega patriotizmu savo Tėvynei, užtat ir lietuvių rezultatai Europos jaunių pirmenybėse suprastėjo. Anksčiau užimdavome 1-4 vietas, o šiemet beliko patekimas į 8-tą, merginų komandos net ir į stipriausią "A" grupę nebepapuoja. Be to, šalyje imtasi per daug orientuotis į masiškumą, nebelieka kam rengti profesionalių žaidėjų", savo nuomone dalinosi antrasis į garbingą muziejų "įšventintas" lietuvis.

"Įdomu pažvelgti į istoriją, kaip krepšinio pasaulis pasikeitė po 1988-ųjų metų, kai mes Olimpiadoje nugalėjome (Šaras kartu su Sabu, Rimu Kurtinaičiu ir Valdemaru Chomičiumi taisyk tapo olimpiniais čempionais tuometinės SSSR rinktinės sudėtyje – Red. past.) favoritais laikytus amerikiečius... po to JAV į sekančias žaidynes pradėjo siųsti geriausius savo žaidėjus-profesiona-

dien jau tapčiau bilijonieriumi. O jei rimtai, 1989-aisiais "Nacionalinėje Asociacijoje" žaidė vos 15 ne Amerikoje gimusių krepšininkų, o tikrų užsieniečių buvo vos 5, t.y. Volkovas, Divac, Paspalj, Radja ir aš, tai dabar jau čia rungtyniauja 92 žaidėjai, atsto-

Specialiai iškilinėms paruoštas Šaro stovas NBA Hall of Fame

vaujantys užsienio šalis, o tai yra virš 20% visų lygos sportininkų".

Vienas iš nedaugelio lietuvių, ragavęs profesionalaus krepšininko duonos, Šaras ir toliau dirba toje srityje ir sieja visą savo ateitį su krepšiniu. Kartu su antru Šlovės arenos oficialiu nariu-lietuviu Arvydu Saboniu savo Tėvynėje įkūrę pirmąją krepšinio mokyklą, Lietuvos sporto padangės legendos tikisi panašaus indėlio iš jaunosios kartos... Šarūnas itin džiaugėsi Sabo "pagranduku" Domanu, kuris puikiai pasirodė Europos jaunimo (U-18) krepšinio pirmenybėse ir toliau savo įgūdžius tobulins Gonzaga universitete Vašingtono valstijoje, palyginus netoli savo gimtojo miesto Portland, OR.

Šarūno paprašius prisiminti savo pirmuosius metus už Atlanto, lietuvis atsakė: "geriau jau neklausk, Laurynai, buvo beprotiškai sunku – aš kalbos nemokėjau visiškai, o "Warriors" treneris D. Nelson man versdavo iš anglų kalbos į lėtesnę anglų kalbą. Patyriau neteisybės ir skirtingo tų pačių aplinkybių traktavimo vien dėl to, kad buvau ne amerikietis – toj vietoj labai padėjo D. Stern su visa vadybe, už ką jiems esu labai dėkingas. Nereikia pamiršti, kad Europoje tuo metu krepšinis buvo labiau grįstas žaidėjų improvizacija, o atvykus į Ameriką pastebėjau, jog NBA privalai dirbti komandai, nesvarbu, kiek stiprus esi individualiai, turi nuosekliai vykdyti

trenerių nurodymus. Dabar ir Senajame Žemyne žaidimo lygis pakilo, neretai draugiškoms varžyboms į Rusiją, Ispaniją, Graikiją ar Italiją tarpsezonėje nuvykę stipriausi NBA klubai pralaimi vietinėms Eurolygos komandoms, tačiau mes dar neturime tokios įvairialypės organizacinės struktūros, kur viskas yra komerciniu pagrindu ir iš krepšinio uždirbami pasakiški pinigai".

Kaip tik tuomet šalia Šarūno atsisėdė žmona Laura, priėjo senas geras draugas Mitch Richmond – laikas nuotraukai atminčiai ir keliauti šventinių pietų, o ŠALFASS Rytų apygardos vadovas Deivis Pavasaris užduoti paskutinį klausimą Lietuvos krepšinio legendai – "Šarai, ką pačiam tais visiems lietuviams skaudžiausi įsimintinai 1995-aisiais Europos krepšinio baigmės metu į ausį rėkte rėkė jugoslavų komandos vadovas Aleksandras Džordževičius, kuomet išvedei savo vyrus iš aikštės ir nenorėjote tęsti rungtynių?"

"Pirmiausia reikia atsižvelgti į tuometinę politinę situaciją beyrančioje Jugoslavijoje bei FIBA vadovavusį B. Stankovičių, kuriam jo kraštiečių pergalė buvo reikalinga kaip oras" – tarsi prisiminęs savo studijas žurnalistikos specialybei Vilniuje, kaip tikras apžvalgininkas dėstė Marčiulionis, "o mes turėjome atkreipti visų dėmesį į neteisybę krepšinio aikštelėje, juo labiau prieš baigmę prie manęs priėjęs toms rungtynėms vadovavęs teisėjas Toliveris liepė kuo daugiau kamuoliais 'maitinti' Sabonį, tada atseit jis švilpsias baudas mūsų naudai... taip ir 'išsidūrėme', o antrajam kėlinyje viskas pakrypo 'jugų' naudai. Tačiau Džordževičius buvo teisus – man sakė, juk esame kariai ir turime užbaigti šį mūsų garbingai, o visi kiti dalykai už aikštės ribų – ne mūsų reikalas". Visgi tą dieną pasaulis matė, kad baigmės dvikovoje Lietuva pralaimėjo ne Jugoslavijai, o juodaodžiui NBA teisėjui James Toliver, už kurio nugaros stovėjo galinga FIBA generalinio sekretoriaus figūra. Tačiau nuo pat vaikystės apsuptam neteisybės ir gyvenimo padiktuotų sunkumų Šarui tai buvo eilinis iššūkis, galbūt padėjęs nutiesti kelią iš per stipriai lauko teniso kamuoliuką smūgiuojančio nieko neišsiskiriančio Kaune augusio vaikiškio į pasaulinio lygio krepšininką, tapusį neginčijamu autoritetu kelioms lietuvių kartoms.

(Ntrs. D. Pavasario)

O mūs šventas lietuviškas žodi, / Kaip ramunė mūs žemėj pražydės, / Iš gimtųjų viensėdžių ir sodžių, / Tu skambėk stebuklingas ir didis! (B. Brazdžionis)

Viršuje: Baltijos kelio 25-metį Lietuvos, Latvijos, Estijos valstybių vadovai paminėjo savo bendrame susitikime Rygoje, Latvijos sostinėje. Nuotraukoje Lietuvos vyriausybės vadovas A. Butkevičius pakeliui į susitikimą Rygoje buvusiame Saločių-Grenctalės sienos kirtimo punkte pasveikino Lietuvos bėgimo mėgėjų draugijos organizuoto tradicinio tarptautinio bėgimo „Baltijos kelias“ dalyvius, pasiekusius tarpinį maršruto Vilnius-Ryga-Talinas tarpsnį, įteikė jiems Lietuvos vėliavą; apačioje: vieno kilometro ilgio Lietuvos vėliava – tai Lietuvos jaunimo dovana ir pasveikinimas visiems Baltijos kelio 25-mečio proga. Ją keliolika savačių siuvo daugiau kaip pusantro šimto savanorių (Ntr. R. Danisevičiaus)

Alternatyvos ES ir NATO nėra

Atkelta iš 1-mo psl.

Kvietimą į šį renginį buvo gavęs ir Lietuvos seimas, tačiau, be abejo, nuspręsta nedalyvauti. Tarp forumo organizatorių – Rusijos Dūma ir Užsienio reikalų ministerija. Reikia pasakyti, jog pirmieji du forumai Lietuvos žiniasklaidos priemonių tarytum liko nepastebėti. Ir vis dėlto šiuos forumus galima vadinti savotišku pasirengimu rinkimams į EP, kurių dviprasmiškus rezultatus jau matome. Forumų tikslas, kaip paaiškėjo, yra po Kremliaus sparnu vienyti ir telkti radikalus iš visos Europos (kaip Jobbik Vengrijoje, Le Pen Prancūzijoje, Šiaurės lyga Italijoje ir kt.).

Rusijos Dūmos pirmininkas ESBO asamblėjoje pabrėžė, jog Rusija turi daugybę draugų. Jo teigimu, virš dvidešimties politinių partijų iš ES dalyvavo minėtame forumo ir, suprasdamos Rusijos tikslus, palaiko Kremlių. Reikia pasakyti, jog dalis deputatų į ESBO PA sesiją atvyko tiesiai iš Maskvos forumo. Jo įtaka Asamblėjos darbui buvo aiškiai juntama, kad ir iš italų delegacijos laikysenos. Vienas italų senatorius atvirai pareiškė neįžvelgiąs Krymo aneksijos ir įvykusį referendumą laikęs teisėtu. Negana to, jo delegacijos kolegos beveik su-

tartinai nepritarė JAV rezoliucijai, kuria smerkiami Rusijos veiksmai Ukrainos atžvilgiu.

Asamblėjoje atskiros delegacijos skundėsi dėl to, kad tiek daug dėmesio skiriant Ukrainai, užmiršamos probleminės situacijos jų atstovaujamos teritorijose. Juos raminant, teko ESBO erdvės kūną palyginti su chronišku ligoniu, kurį staiga ištiko infarktas. Tai, kas vyksta Ukrainoje, iš tikrųjų prilygintina organizacijos infarktui. Ir vis dėlto šis infarkto ištiktas ligonis yra vienintelė politinė platforma, kurioje prie vieno stalo kalbėtis gali JAV, ES bei Rusija. Taigi, nepaisant skeptiško požiūrio į ESBO ir jos PA sprendimus, priimamus daugumos balsavimu, kurie galiausiai tėra rekomendacinio pobūdžio, jau per Ukrainos prezidento rinkimų stebėjimo procesą pradėta jausti, jog daugybė aukšto rango politikų pasaulyje staiga į savo politinį žodyną sugrąžino ESBO pavadinimą.

Mano patirtis ESBO rodo, kad labai vaisinga ieškoti bendrų sąlyčio taškų saugumo srityje tiek su šiaurės valstybėmis, kurios pačios jaučia grėsmę ir vis geriau mus supranta, tiek su Lenkija. Didesnę ar mažesnę grėsmę dabar jaučia visi, net kai kurie Rusijai nuolaidžiaujantys dėl ekonominių

interesų. Tai, jog Prancūzija ar Vokietija išmaniąsias technologijas pardavinėja valstybei, norinčiai atkurti imperiją, yra Europos savižudybė. Visai kas kita – tarpusavyje susitelkusi ir bendradarbiaujanti ES, kaip kad vis dėlto nutiko balsuojant dėl JAV rezoliucijos. ES vienybės griovėjai liko mažumoje ir prislėgio prie Eurazijos. Didžiudamasi galiu pasakyti, jog ne be mūsų delegacijos pastangų tekste atsirado ir pataisa, kurioje atskirai paminėtas Lietuvos ir Baltijos – Šiaurės šalių regiono saugumas.

Ne tik JAV, bet ir Europa turi būti griežta Rusijai, nepaisant kai kurių didžiųjų valstybių ekonominių santykių su ja. Rusijai laužant visus įmanomus civilizuotus demokratijos principus, Europos didieji turi ryžtis dalį prekybos, santykių paaukoti vardan visos Europos saugumo. Kito kelio, kaip telkiamasis saugumo organizacijose, kurias turime, nėra. O jei ir yra – jis baigiasi Kremliuje.

Seimo Tėvynės sąjungos-Lietuvos krikščionių demokratų frakcijos narė Vilija Aleknaitytė-Abramikienė buvo perrinkta Europos Liaudies partijos frakcijos vicepirmininke ES-BO Parlamentinėje Asamblėjoje (PA). **tsajunga.lt**

KANADOS ĮVYKIŲ APŽVALGA

Kanados Šiaurei – didesnė parama

Baigiantis vasarai, ministras pirmininkas S. Harper apsilankė Kanados Tolimojoje Šiaurėje; tai jau šeštoji vyriausybės vadovo kasmetinė išvyka į tolimiausius valstybės kraštus. PM aplankė Yukon, NorthWest ir Nunavit teritorijas, susitiko su vadovais ir visuomene. Svečias atvežė ir ilgai lauktą žinią gyventojams apie vyriausybės sprendimą skirti daugiau lėšų šiaurės gyvenviečių aprūpinimui žemės ūkio gaminiais ir ryšio paslaugų gerinimui. Papildomos lėšos bus skiriamos šiltnamių statybai ir daržovių auginimui, nes šiaurės gyventojams labai trūksta pilnaverčio maisto. Taip pat pažadėta skirti daugiau paramos Auroros kolegijos ir Guelph universiteto tyrinėtojams, ieškantiems būdų, kaip sėkmingiau auginti daržoves ir žalumynus šiaurės sąlygomis. Dar \$2 mln. bus skirti NorthWest teritorijos šiaurės gyvulininkystės institutui. Už šias lėšas 300 akrų mokomajame ūkyje bus pastatyti gyvenamieji būstai studentams, šiltnamiai ir mokomosios patalpos.

Yukon, Nunavit ir NorthWest teritorijos užima 40% visos Kanados ploto. Šiaurės platybėse gausu gamtinių iš-

teklių, todėl labai svarbu turėti gerą žemės ir oro susisiekimo tinklą. Šiuo metu tik 10 iš 65 oro uostų turi grįstus nusileidimo ir pakilimo takus, todėl visa paieškų ir kalnakasybos pramonės įranga gabe-

S. Harper (Yukon College)

nama tik mažais lėktuvais, prarandama daug laiko ir kuro. Šiauriečiai išsakė pageidavimus vyriausybei, kad būtų sparčiau gerinami susisiekimo tinklai. Valstybinė šiaurės plėtros agentūra nuo 2009 metų Šiaurės teritorijose investavo \$196 mln. ir įgyvendino 918 ekonomines ir socialines programas, tačiau dar tebėra daug spęstinių uždavinių. Kanados vadovas savo išvyką Šiaurėje baigė apsilankymu kariniame laive *Kingston*, jis taip pat stebėjo karines šiaurėje esančių įgulų pratybas.

Didėjanti mokesčių našta

Kanados Fraser viešosios politikos institutas paskelbė, kad kanadiečiai mokesčiams išleidžia daugiau pinigų nei maistui, būstui ir drabužiams kartu. Jie tyrinėjo ir lygino vidutines kanadiečio šeimos pajamas ir išlaidas pragyvenimui bei mokesčius 1961-2013 metų laikotarpiu. Daugelis galvoja, kad kanadiečiams brangiausiai kainuoja būsto išlaikymas, tačiau surinkti duomenys šią nuomonę paneigia. Pagal Fraser studiją, 2013 m. vidutinė kanadiečio šeima, per metus uždirbanti \$77,381, iš šios sumos sumokėjo \$32,369 (41.8%) mokesčių. Palyginimui – būsto išlaikymui, maistui ir drabužiams šeima išleido 36.1% pajamų. Tokios pat sudėties šeima

1961 metais uždirbo \$5,000. Iš šios sumos ji išleido 56.5% pajamų maistui, būstui ir drabužiams, o mokesčiams išleista 33.5% (\$1,675). Studijoje paminėti visi – matomi ir paslėpti federacinės vyriausybės, provincijos ir savivaldybės mokesčiai: pajamų mokestis, atlyginimo, sveikatos, pirkinių, nekilnojamos nuosavybės, automobilių, importo, kuro, alkoholio ir tabako ir dar daugiau kitų.

Nuo 1961 metų aptariamoms vidutinės Kanados šeimos mokesčiai padidėjo ...1,832%; būsto islaidos – 1,375%, drabužiams – 620%, maistui – 546%. Netgi paskaičiavus nuvertėjimo tempus, visi mokesčiai padidėjo 147%.

Vartotojų labui – aiškesnės nuorodos

Kanados sveikatos tarnyba keičia reikalavimus maisto gaminių pakuotės informacijai. Pagal naujus reikalavimus bus nurodoma ne tik vienos porcijos kalorijų kiekis, bet ir pridėdama pagal gamybos receptą cukraus kiekis. Labiau artima tikrovei turi būti nurodytas vienkartinės porcijos dydis. Gaminio aprašyme nebūtina parašyti vitaminų A ir C kiekį, bet reikalaujama nurodyti vitamino D ir kalio (Potassium) kiekį, nes kanadiečiai šių vertingų ir reikalingų organizmui vitaminų gauna dar nepakankamai, o jie yra labai svarbūs užkertant kelią kai kuriems susirgimams. Taip pat reikalaujama nuorodas ant maisto pakelių rašyti aiškiai, įskaitomai šriftu ir raidėmis. Maisto pramonės verslininkams skirta 60 dienų konsultacijoms ir susipažinimui su naujomis taisyklėmis.

Pagal *Canadian Press* parengė S. Katkauskaitė

LIETUVIŲ TELKINIUIOSE

TALKOS kredito kooperatyvo tradicinė gegužinė

Liepos 26 d. įvyko TALKOS kredito kooperatyvo tradicinė gegužinė. Oras pasitaikė gražus ir suvažiuo daugiau kaip 160 narių bei svečių. Valdyba suruošė viską nemokamai. Pasamdytas autobusas atvežė dalyvius nuo Aušros Vartų parapijos ir nuo "Rambyno" apartamentų, maisto ir ledų – kiek kas norėjo. Vaikams – visokių žaidimų, visi pasidžiaugė gamtoje. Taip pat šiemet prisidėjo muzikinis vienetas "Viltis", kuriame dalyvauja TALKOS valdybos narys V. Vaičiūnas

Ntr. A. Enskaičio

ĮVAIRIOS ŽINIOS

Ščecino ir Pšelniko miestuose, Lenkijoje vyko renginiai, skirti Stepono Dariaus ir Stasio Girėno skrydžio per Atlantą 81-osioms metinėms paminėti. Ščecino Šv. Jokūbo katedroje Mišias atnašavo arkivyskupas A. Dziega. Pamaldų pabaigoje Lietuvos ambasadorė L. Zakarevičienė padėjo visiems, kurie puoselėja Lietuvos didvyrių atminimą. Ambasadorė, Lietuvos gynybos atašė Lenkijoje R. Matulaitis ir Lietuvos garbės konsulas Ščecine W. Wierzechos padėjo gėlių prie Šv. Jokūbo katedroje įrengtos S. Dariaus ir S. Girėno lentos. "Lituanikos" avarijos vietoje, Pšelniko miške, prie S. Dariaus ir S. Girėno paminklo lietuvių ir lenkų kalbomis taipgi buvo aukojamos Mišios už legendinių lietuvių lakūnų atminimą. JA

St. Petersburg, FL

JAU ANTRI METAI St. Petersburgo lietuvių bendruomenė renkasi Upham Beach paminėti Joninių-Rasinių-Vidurvasario šventės. Šių metų šventė buvo itin gausi – dalyvių susirinko net keturios kartos, svečių buvo iš Tampus, Ft. Myers ir Čikagos. Kaip ir visose lietuvių šventėse, Joninių susibūrimas neapsiejo be didelių vaišių – stalai buvo nukloti tradiciniais lietuviškais patiekalais ir papuošti organizatorių Rimos Kilbauskienės, Ramutės Krikščikienės ir Rasos Saldaitienės atneštais indais bei vazomis. Organizatorės taip pat pasirūpino, kad būtų išlaikyta Joninių tradicija – vainikų pyrimas – ir parūpino "paparčių", laukinių gėlių bei uogų vainikams dabinti. Beveik kiekvienos šventės dalyvės galvą puošė pačios nupintas vainikas. Mamos pynė vainikus ir mokė savo mažąsias dukreles – kaip senais laikais, iš kartos į kartą ir toliau yra perduodamos

mūsų folkloro tradicijos. Vakarą prasidėjo visų susibūrimu į didelį ratą.

Organizatorės pasveikino susirinkusius, užgrojo akordeonas ir visi ėmė suktis ratelyje. Vakarą linksmybės tęsėsi – pasigirdavo darni daina, jaunimas traukė virvę, dalyvavo estafetėse. Saulei nusileidus buvo užkurtas laužas ir drąsiai bandė savo laimę šokinėdami per ugnį. O vakaras pasibaigė vainikų plukdymu šiltame jūros vandenyje. Šventė buvo kupina teigiamos energijos, išpūdžių, gražių akimirų ir linksmų prisiminimų. Kiekvienos geros šventės pagrindas – tai atsidavę organizatoriai, tie, kurie negaili pastangų ir energijos visus suburti, viskuo pasirūpinti ir, šventei pasibaigus – viską sutvarkyti. AČIŲ Rimai Kilbauskienei, Rasai Saldaitienei ir Ramutei Krikščikienei už neišblėstančią energiją ir pastangas visus suburti, suorganizuoti ir tęsti šią nuostabią ir seną lietuvišką tradiciją.

Angelė Karnienė

Ar pastebėjote, kad...

(Iš to paties vardo knygos)

- Yra draugų, kurie vienuomet pasirengę padėti, jeigu tik turite daug pinigų.
- Kiaulė yra labai naudingas gyvulys: jei kai kurie žmonės ir nevartoja jos mėsos, tai nors vartoja jos pavadinimą.
- Išsilavinęs žmogus aplanko biblioteką ir tada, kai nelyja.
- Pagal antkapių užrašus atrodo, kad miršta tik geri žmonės.
- Žmonėms, kurių žemas kraujospūdis, jis tuoj pat pakyla, gavus gydytojo sąskaitą.

• Vaikai, turintys po atskirą kambarį, užjaučia tėvelį, kad jis neturi atskiro kambario ir yra priverstas miegoti su mama.

• Geriausias būdas sustelkti būrį stebėtojų – padaryti autoavariją.

• Vagių būna įvairių tautybių, bet nesutiksime vagių žydų... jie dažniausiai būna advokatai.

• Kai kurie žmonės labiau pavargsta dėdamiesi, kad dirba, negu dirbdami.

• Viena motina geba prižiūrėti penkis savo vaikus, bet penki vaikai neįstengia prižiūrėti vienos motinos.

Liudas Stankevičius, Montreal, QC

Rugpjūčio 16 d. įvyko Hamiltono skautų-vyčių būrelis. Trys kandidatai baigė programą ir prieš pradėdami mokslo metus nutarė surengti trumpą išskylą gamtoje prie Huntsville, ON. Laimingai sutapo, kad tada vyko ir skautų stovykla "Romuvoje", todėl galėjo prisidėti ir svečių. Hamiltono Daumanto būrelis lieka dėkingas už jų aplankymą ir bendravimą. Nuotraukoje nauji Daumanto būrelis vyčiai, iš k.: Adomas Kuliešius, Tomas Senkus, Danielius Kuliešius Ntr. G. Senkaus

ATLIEKAME visus vidaus ir išorės remonto darbus. Dažome, dedame grindis, plyteles. Mūrininko darbai – plytos, akmuo. Skambinti Vytautui tel. 905 272-2016 arba 647-400-1153 (cell).

London, ON

RUGSĖJO 7 – mūsų parapijos ATLAIDAI, kurių metu švėsime **50 m. nuo savo parapijos įsisteigimo sukaktį**. Šventės Mišios bus 3 v.p.p. Mary Immaculate šventovėje, o tolimesnės iškilmės bei vaišės vyks netoliese esančio Marconi klubo salėje, 120 Clarke Rd. Bus šventei pritaikyta meninė programa.

MŪSŲ ŠVENTĘ prisiminti buvę mūsų parapijiečiai Antanas ir Julija (Čegytė) Vyšniauskai iš Calgary, Alberta. Ta proga jie atsiuntė parapijai \$1,000 dovaną.

SEKMADIENIŲ IR ŠVENČIŲ MIŠIOS aukojamos 3 v.p.p. Mary Immaculate šventovėje, 1980 Trafalgar St., London, ON.

RUGSĖJO 7, sekmadienį, Mišios bus už mūsų Šiluvos Marijos parapiją. Inf.

SKAITYTOJAI PASISAKO

SKULPTŪROS IR A. ZUOKAS

Jau daug metų, kai ant Vilniaus Žaliojo tilto stovi sovietiniai balvonai ir niekas jų nenuima, nors Lietuva jau seniai Nepriklausoma. Tai yra gėda prieš svetimtaučius turistus, kurie sako, kad lietuviai verkšlena, kad juos buvo okupavę rusai, juos sodino į kalėjimus, kankino, trėmė į Sibirą, o dabar pačiame Vilniaus miesto centre didžiausioji pagarboja laiko savo okupantų paminklus. Pagaliau po daugelio metų Vilniaus Žaliojo tilto raudonarmiečiai ir kitos skulptūros pastaruoju metu vėl sulaukė pasipiktinimo bangos. Pradėta rinkti parašus po peticija, kurioje reikalaujama skulptūras tuoj pat nugriauti. O Vilniaus meras A. Zuokas įsitikinęs, kad skulptūros sostinės centre turi išlikti. Aš manyčiau, kad tas skulptūras kartu su A. Zuoku reikėtų išvežti į Rusiją. L. Stankevičius, Montreal, QC

NORINTIEJI PASISKAITYTI

apie Lietuvos Katalikų Bažnyčios kroniką ir kitą pagrindžio spaudos veiklą sovietinės priespaudos metu gali daug žinių rasti ryšiatinklyje atsidarę tinklalapį – www.lkbkronika.lt.

TALKA CREDIT UNION LIMITED

KREDITO KOOPERATYVAS LTD

830 Main St. E, Hamilton, ON L8M 1L6
Tel. 905 544-7125 Fax 905 544-7126

www.talka.ca

SĄSKAITOS	PASKOLOS
Taupomoji sąskaita 0.25%	Asmeninės nuo 3.25%
Čekių sąskaita iki 0.25%	Nekiln. turto 1 metų 3.25%
INDĖLIAI	TFSA, RRSP ir RRIF
90 dienų indėliai 0.50%	Kintantčios 0.50%
180 dienų indėliai 0.50%	1 metams 2.10%
1 m. term. indėliai 2.10%	2 metams 1.75%
2 m. term. indėliai 1.75%	3 metams 2.25%
3 m. term. indėliai 2.25%	4 metams 2.40%
4 m. term. indėliai 2.40%	5 metams 2.50%
5 m. term. indėliai 2.50%	

Sekite kasdieninę informaciją apie nuosimčius TALKOJE

MASTERCARD KREDITO KORTELĖ
INTERAC KORTELĖ

AKTYVAI VIRŠ 80 MILIJONŲ DOLERIŲ

2013 metais nariams IŠMOKĖJOME

Papildomų palūkanų santaupoms

22%

įskaitant

TFSA, RRSP ir RRIF

Nuolaidų skolininkams

11%

- Nemokami čekių sąskaitų apmokėjimai
- Narių santaupos apdraustos 6 mil. dol. kapitalu ir Kanados valdžios iki \$100,000.0 sumos draudimu

DARBO VALANDOS

Pirmadieniais, antradieniais, ketvirtadieniais - 9 v.r. - 5 v.p.p.
Trečiadieniais - 9 v.r. - 1 v.p.p.,
Penktadieniais - 9 v.r. - 7 v.v.
Šeštadieniais - 9 v.r. - 12 v.p.p.

Liepos ir rugpjūčio mėnesiais šeštadieniais uždaryta.

Waterside DENTAL **9th Line DENTAL**

Dr. Gintarė Sungailienė

(905) 271 7171

1252 Hurontario St.
Mississauga, L5G 3H3
www.watersidedental.ca

(905) 785 3900

3945 Doug Leavens Blvd.
Mississauga, L5N 0A5
www.9thlinedental.ca

Kauno Panemunės senelių namai

Kauno Panemunės senelių namuose liepos mėnesio dienos senjorams ištis ne-prailgo, o saulėti, nuostabūs rytmečiai ir vykusių švenčių, susitikimų gausa dovanojo visiems gerą nuotaiką.

Kauno Panemunės senelių namuose kiekvieną mėnesį pagerbiami ir pasveikinami tą mėnesį gimę senelių namų gyventojai. Džiugu, jog liepos mėnesį tokių gimtadienių buvo net penki. Įstaigos direktorė Aldona Krinickienė kartu su socialiniais darbuotojais sveikino jubilatus, jiems įteikė dovanėles ir sveikinimo atvirukus. Šios šventės metu tradiciškai įteikiant gėlių vainikėlius pasveikintos ir Onos, kadangi kartu renginio metu buvo minima ir Oninių šventė. Šiai progai skirtos dainos ir akordeono muzikos skambės pradžiuo kiekvieną, o aplinkoje tyranti harmonija

atliekamų dainų. Buvusi politinė kalinė, gyventoja Marija Gražulienė įteikė svečiams jos pačios austas autentiškas juosteles, o ilgus metus Kana-doje gyvenęs, o dabar senelių namuose prasmingai laiką leidžiantis Vytautas Pačkauskas

yra įgyvendinami du svarbūs projektai, finansuojami Europos sąjungos lėšomis, siekiant pagerinti teikiamų paslaugų kokybę klientams. Džiugu, jog globos įstaigų bendradarbiavimo dėka yra kuriama ap-linka siekiant dalintis asmeni-

Kauno Panemunės senelių namuose – Onutės gimtadienis

Kauno Panemunės senelių namuose Britų konsulo žmona su vaikais vizitas

užplūdo visus senelių namus.

Malonu buvo matyti ir Senelių namuose apsilankiusią D. Britanijos ambasadoriaus, David Hunt, Lietuvoje žmoną su vaikais, bei Tarptautinės moterų sąjungos nares. Garbūs svečiai turėjo galimybę susipažinti su įstaigos aplinka, patalpomis, gyventojais, pamatyti slaugomų gyventojų kasdienybę, pasiklausti senjorų

turėjo galimybę prisiminti anglų kalbą, tardamas D. Britanijos ambasadoriaus žmonai pasveikinimo žodžius.

Svečiuose buvo apsilankę ir Lenkijos globos namų "Pod Dębem" atstovai. Pagal lietuviškas tradicijas delegacija buvo sutikta su duona ir druska. Senelių namų direktorė pasiūlydama, jog šiuo metu Kauno Panemunės senelių namuose

ne patirtimi ir tai panaudoti gerinant teikiamų paslaugų kokybę dirbant su pagyvenusio amžiaus ir negalią turinčiais asmenimis. Ateityje pageidautina, kad artimesnis bendradarbiavimo ryšys būtų vystomas ir su kitomis tokiomis organizacijomis, tarp jų ir su Toronto "Labdaros" slaugos namais.

Liepos mėnesį paminėtas ir dar vienas svarbus įvykis – Igarkos tremtinių palaikų atskraidinimo į Kėdainių karinį aerodromą 25-erių metų sukaktis. Renginyje dalyvavo buvę tremtiniai ir politiniai kaliniai, ekspedicijos dalyviai, prisiminimais dalinosi ir tremtinių dainas dainavo buvę tremtiniai. Atminimo žvakelės uždegtos prie tremtinių Memorialo, Igarkos tremtinių choro vadovo Stasio Valaikio kapo bei buvusio tremtinių palaikų atvežimo iš Sibiro į Lietuvą koordinatoriaus, buvusio Igarkos tremtinio Vytauto Putnos kapo Kauno Petrašiūnų kapinėse.

Parengė Kauno Panemunės senelių namų gyventojas Vytautas Pačkauskas ir soc. darbuotoja Raminta Gailevičiūtė

Prisikėlimo
Kredito Kooperatyvas

Mūsų tikslas ne pelnas, bet sąžiningas patarnavimas

Tel. 416-532-3400
www.rpcul.com

GIC INDĖLIAI (Pelno padalinimas netaikomas)	SĄSKAITOS
1 metų "cashable" 1.30%	Taupomoji sąskaita 0.50%
1 metų 1.60%	Čekių sąskaita iki 0.25%
2 metų 1.80%	Amerikos dol. sąsk. 0.25%
3 metų 2.10%	Amerikos dol. GIC 0.50%
4 metų 2.35%	1 metų term. ind. 0.50%
5 metų 2.50%	
RRSP, RRIF pensijų fondai	SUTEIKIAME
TFSFA neapmokestinama taupomoji sąskaita	Studentų paskolas nuo 4.00%
TFSFA atviras, kintantis 1.00%	Asmeninės paskolas nuo 5.50%
RRSP ir RRIF atviras, kintantis 1.00%	Sutarties paskolas nuo 7.00%
1 metų 1.60%	
2 metų 1.80%	NEKILNOJAMO TURTO PASKOLAS
3 metų 2.10%	Su nekilnojamojo turto nuomimu
4 metų 2.35%	1 metų 2.90%
5 metų 2.50%	2 metų 3.00%
	3 metų 3.00%
	4 metų 3.50%
	5 metų 3.20%
	Uždaras su kintančiu nuomimu
	2.90%
	Atviras su kintančiu nuomimu
	1, 2, 3 metų 3.50%
	Ribotą kreditą su nekilnojamojo turto užstatu
	3.75%
MŪSŲ ADRESAS	Darbo laikas:
3 Resurrection Road Toronto, Ontario M9A 5G1 Nemok. tel. 1-877-525-RCUL (7285) Tel. 416-532-3400, fax 416-532-4816	Pirm., antr., treč. 9:00 - 3:30 Ketvirt., penkt. 9:00 - 8:00 Šeštadieniai 9:00 - 1:00 Sekmadeniai 8:30 - 12:45
ANAPILYJE	Darbo laikas:
Tel. 905-566-0006, fax 905-566-1554 2185 Stavebank Rd. Mississauga, ON L5C 1T3	Ketvirtadieniai 12:00 - 7:00 Sekmadeniai 9:00 - 12:30

DĖMESIO!

Geros palūkanos terminuotiems indėliams

90-179 dienų	1.35%
180-364 dienų	1.40%

LEDAS REFRIGERATION

AIR CONDITIONING & HEATING
PRIEŠSEZONINIS ORO ŠALDYMO SISTEMŲ

PATIKRINIMAS * IŠVALYMAS * PAKEITIMAS

Skambinti

R. Jareckui

Tel. 416-825-3328

Padėsiu parduoti ar nupirkti namą ar butą.

Paaukosiu iki **\$1000** jūsų vardu
jūsų nurodytai labdarai
(Prašau paskambinti man dėl daugiau informacijos)

JURGIS KULIEŠIUS M.Eng.,

Jerzy Kulesza
Sales Representative
Sutton West Realty Inc.,
Brokerage 416.236.6000
kuleza@sympatico.ca

Sutton

Tel. tiesiogiai:
416.568.1604

DABAR YRA GERA
PROGA PARDUOTI
namą/condo,
kai yra aukščiausios
kainos ir
GERIAUSIA PIRKTI,
kai ipotekos (morgičių)
nuošičiai labai žemi.

Prižadu gerą patarnavimą.

SKAMBINTI

TEODORUI STANULIUI, B.A. broker
RE/MAX WEST REALTY tiesiog 416-879-4937
ar į namus 416-231-4937

FOUR SEASONS
REALTY LIMITED
Brokerage,
67 First Street
Collingwood,
Ontario L9Y 1A2

Angelė Šalvaitė, B.A., Broker
pirkimo ir pardavimo atstovė.
Ji mielai jums patarnaus.

705-446-6428
705-445-8500 ext 247
Elektroninis paštas:
angiesalvaitis@rogers.com

Parduodant, perkant
ar tik dėl informacijos
apie namus, vasarnamius,
ūkius, žemes
Wasagos, Staynerio
Thornbury, The Blue
Mountains ir Collingwood
aplinkose kreipkitės!

LIETUVOS KULTŪROS ŽINIOS

Lietuvos amatininkų šventė

Sostinės Rotušės aikštėje vyko šeštoji Šventojo Baltramiejaus mugė, vilniečius ir miesto svečius supažindinusi su senaisiais amatais. Lietuvos tautiniu paveldu pripažinta tradicinė Baltramiejaus mugė atgaivinama, prisimenant vėlyvųjų viduramžių ir Renesanso šimtmečio amatus, menus ir cechų tradicijas. Šventė prasidėjo iškilmingomis dalyvių eitynėmis su Vilniaus cechų vėliavomis. Per renginį svečiai galėjo daugiau sužinoti apie miestiečių amatus, pasigrožėti senoviniais kostiumais, pamatyti, kaip atrodė ir kovojo XVII š. kariai. XV š. pabaigoje Šventojo Baltramiejaus dienos išvakarėse didysis kunigaikštis Aleksandras patvirtino pirmojo Vilniaus cecho statutą. Valdovo privilegija tąkart suteikta auksakalių cechui. Nuo tada rugpjūčio 24-toji – ypatinga diena Vilniaus amatininkams.

Rugpjūčio 23-24 d.d. Trakų salos pilyje vyko jubilieji-

nės, dešimtosios „Senujų amatų dienos“. Šiemet svečiams senuosius amatus pristatė daugiau kaip keturiasde-

šimt amatininkų. Šventės lankytojai galėjo nusikaldinti monetą, paragauti viduramžių virtuvės skanėstų, susipažinti su graverio ir senovės raštininko darbu ir įrankiais.

Jubiliejinėse Senujų amatų dienose prie senbuvų amatininkų prisijungė daug dalyvaujančių pirmą kartą – nuo barzdaskučių, plytininkų, iki gamtos gėrybių rinkėjų. Šventėje buvo galima susipažinti su daugeliu senovės profesijų ir jau pamirštų įrankių.

Dovana Utenos bibliotekai

Žinomas lietuvių išeivijos visuomenės ir politinis veikėjas, diplomatas, žurnalistas Vytautas Dambrava savo ilgus metus kaupią asmeninę biblioteką nutarė paskirti Utenos miestui. Miesto viešoji biblioteka pasipildys vertingais leidiniais – enciklopedijomis, istoriniais veikalais, kurie bus prieinami visiems. Nors Utena ne gimtasis miestas, bet Vyt. Dambrovos šeima čia yra praleidusi nemažai gyvenimo metų, per daugelį metų susiklostė nuoširdūs draugystės ir bendradarbiavimo ryšiai su šio Aukštaitijos miesto žmonėmis. Prieš keletą metų V. Dambravai buvo suteiktas Utenos miesto garbės piliečio vardas.

Muziejus Lazdynų Pelėdos gimtinėje

Lazdynų Pelėdos Paragių dvaras

Rugpjūčio mėnesį Akmenės rajone Paragiuose, užbaigus atnaujinimo darbus, duris lankytojams vėl atvėrė dvaras, kuriame užaugo dvi Lietuvos rašytojos ir visuomenės veikėjos seserys Sofija ir Marija Ivanauskaitės, pasirašinęsios savo kūrybą bendru Lazdynų Pelėdos vardu. Sofija Ivanauskaitė-Pšibiliauskienė (1867-1926) ir Marija Ivanauskaitė-Lastauskienė (1872-1957) gimė ir augo smulkaus, bet išsilavinusio Žemaitijos bajoro šeimoje. Tačiau dideliu išsilavinimui sąlygų nebuvo; seserys kurį laiką buvo

priverstos rūpintis savo pragyvenimu ir šeima, bet nenustojo domėtis visuomenės ir literatūros gyvenimu. Savo literatūrinį kelią jos pradėjo kaip ir Žemaitė, Šatrijos Ragana, rašyti paragintos P. Višinskio. Seserų kūrybai būdingos socialinės temos – eilinių kaimo ar miesto žmonių gyvenimas, beglobių vaikų, už visuomenės ribų atsidūrusių žmonių likimai.

Paragių dvaras-muziejus, kurio atnaujinimui lėšų gauta ir iš ES fondų, yra svarbiausias Akmenės rajono kultūros centras.

Pagal Lietuvos spaudą parengė S. Katkauskaitė

Chorvedžių seminaras

NIJOLĖ BENOTIENĖ

2015 metų Dainų šventės „Padainuosim dainų dainelę“ chorvedžių seminaras įvyko rugpjūčio 14-17 d.d. Dainavos stovykloje, Michigan valstijoje. Tai jau trečias toks choro vadovų suvažiavimas, organizuojamas prieš kiekvieną Dainų šventę. Seminare dalyvavo 68 chorų vadovai ir choristai iš Kanados ir Amerikos. Šio renginio tikslas – Dainų šventės repertuaro pristatymas.

Būsimos Dainų šventės vyriausias meno vadovas Darius Polikaitis, ką tik grįžęs iš Lietuvos, kur ne tik dirigavo šventėje, bet ir parsivežė garbingą „Aukso paukštės“ apdovanojimą, nestokojo energijos puikiai suruošti seminarą ir parinkta įdomia programa įkvėpti ir uždegti visus dalyvavusius.

Seminaras, prasidėjęs ketvirtadienio vakare, buvo intensyvus užsiėmimais. Jo metu dalyviai susipažino ir išdairavo visą repertuarą, kiekvieno choro vadovas turėjo progos padiriguoti jiems šventės vadovo paskirtą kūrinį, vakarinės programos savo įvairumu atitiko įvairaus amžiaus ir interesų žmonių pomėgius, o pakviestas svečias iš Čikagos College of DuPage chorinės muzikos fakulteto vedėjas, profesorius Lee Kesselman, visus padarė ir ypač praturtino įvairiomis chorinio dainavimo, dirigavimo, kūrybių analizės ir savo asmeninės praktikos žiniomis. Jo ilgmetė patirtis ir pasidalinimas buvo labai nuoširdžiai įvertinta visų dalyvių, kurie ir pertraukėlių metu toliau tęsė pokalbius, diskusijas ar dalinosi mintimis su įžymiu žmogumi.

„Kai sėdi savo kaime, tai tik savo vištas ir tematai, o štai pasieki Dainavą – džiaugiasi D. Viskontienė IX šventės meno vadovė – visas gražiausias būrys naujų ir jaunų veidų, gabių chorvedžių, pasišventusių ir entuziastingų choristų, nuostabių kompozitorių, puikių organizatorių. Tiek jėgos!“

Jos mintims beveik vienbalsiai pritaria ir VIII šventės meno vadovė Rita Kliorienė:

„Noriu tikėti, kad kiekviena šventė bus vis gražesnė, geresnė, kad choristų lygis gerės, kad bus įtraukiamos vėliausios techninės priemonės bei vaizdiniai elementai. Buvo džiugu matyti, kad kiekvienas šios X šventės organizatorius dirba su tokiu užsidegimu, bandydami šią šventę padaryti įdomią. Ypatingai džiugu buvo stebėti jaunimą, kuris dalyvavo seminare – auga nauja karta, kuri dainuoja, kuria, vadovauja. Tikiuosi, greitai laiku perims šį darbą iš mūsų ir į ateitį neš Dainų švenčių fakelą“.

Tikrai reikia džiaugtis naujomis jėgomis, įdomia programa ir repertuaru, kuriame bus ir nauji kūriniai parašyti R. Kliorienės, A. Stankevičiaus, K. Daugirdo ir D. Polikaitio, kurio įnašas tęsiasi ir daugelio dainų aranžuotėmis, akompanimentais ar pritaikymais išeivijos Dainų šventei. Ilgesnį laiko tarpą seminario metu D. Polikaitis skyrė Kęstučio Daugirdo naujam penkių dalių kūrinio pristatymui „Dainuojanti revoliucija“, kur dainuojant paskutinę dalį, dauguma nebelabai galėjom įžiūrėti gaidas per ašaromis pritvinkusias akis.

Dainavimo sesijų tarpuose, Vytas Čuplinskas, kūrybinio komiteto narys, atsakingas už režisūrą ir apdailą, visus informavo ir supažindino su šventės emblemos reikšme, planuojamomis vaizdinėmis priemonėmis, pasidalino savo kūrybinėmis mintimis apie koncerto programos eigą ir atidžiai išklausė visų dalyvavusių chorvedžių patarimus ar pasiūlymus.

Vakarinės programos labai meniškai pristatė ir vedė Kristina Kliorytė, Aleksandras Stankevičius, Kęstutis Daugirdas ir grupė dar jaunesnio linksmo jaunimo. Skambėjo dainos, muzika, vyko trumpi vaidinimai ir visokių menų improvizacijos. Prie programos planavimo ir vykdymo įvairiais būdais prisidėjo kūrybinės grupės narys Liudas Landsbergis.

Seminaro metu pranešimą padarė spaudos atstovė Jolanta Urbietienė visus

kviesdama įsijungti į žiniasklaidos apie artėjančią šventę darbą.

Stovyklos administratorė Rusnė Kasputienė rūpinosi, kad visi sotūs, pagirdyti ir viskuo patenkinti būtume, o virtuvės šeimininkės Laima Jarašienė, Daiva Lukasiewicz, Alma Jankienė ir Paulius Janušas įvairiausiais valgiais nukraudavo net keturis stalus.

Organizacinio komiteto pirmininkas, Kastytis Giedraitis matė viską ir ne dėl to, kad aukšto ūgio, bet kad jis visur dalyvavo, su visais kalbėjosi, prie kiekvieno priėjo, kiekvieną paskatino tvirtai ruoštis šventei ir dar turėjo laiko uoliai su visais dalyviais visas dainas išdainuoti. D. Viskontienė juos tris – D. Polikaitį, V. Čuplinską ir K. Giedraitį pavadino – TRYS MILŽINAI – arba triumvirate! Šventė tikrai gerosiose ranose.

Viskas šiame seminare buvo padaryta kaip galima tobuliau. Namo išsivežėm naujų dainų melodijas, praturtinom profesines žinias, pasidžiaugėm tikromis meno akimirkomis, kai kūriniai buvo atkuriami pačių kompozitorių, prisiminėm mūsų išeivijos didįjį MAESTRO Faustą Strolią, kuris šiame seminare dėl sveikatos nedalyvavo. Jam pasiuntėm savo linkėjimus kotelėje.

Prieš išvažiuodami namo trumpai susėdome su vyriausiu šventės meno vadovu D. Polikaičiu, kuriam palinkėjau grįžus namo pailsėti ir atsigauti po įtemptos vasaros darbų, o ypač po taip puikiai pavykusio seminario. „Nemanau, kad teks atsigauti“ – nusišypsojo Darius ir pradėjo vardinti visą eilę darbų ir darbelių – peržiūrėti ir išspausdinti šventės knygas choristams, dainų įrašus patalpinti tinklalapyje, pradėti rūpintis registracija ir...“ darbų sąrašas tęstis galėjo dar ilgai, bet, žiūrint į linksimą ir entuziastingą mūsų šventės vadą, abejonės, kad Čikagoje padainuosim pačią gražiausią dainų dainelę tikrai nebuvo.

MISLĖS

1. Kas gyvūniškai pavadintas, kad gerų grybų vardas nebūtų sugadintas?
2. Kvepiančiu vainiku dabinas, medžių karaliene vadinasi.

3. Miškan eina – namo žiūri; namo eina – miškan žiūri.
4. Mergelė grytelę užrakina, pati pro langą išsidangina.

Atsakymai 11 psl.

Su Lietuva širdy

Kiekvieną vasarą Ariogaloje vykstantis tremtinių, politinių kalinių, Laisvės kovų dalyvių sąskrydis „Su Lietuva širdy“ suburia likimo lietuvių, praėjusių kančių pragarus Norilske, Novosibirske, Omske, Tomske, Magadane, Igarkoje, Krasnojarske ir kitose Sibiro vietose.

Prieš 70 metų prasidėjo tragiškiausia Lietuvos istorija – masiniai nekaltų žmonių trėmimai į Sibiro amžino įšalo žemę. Per ilgus pokario trėmimo metus Lietuva neteko 280,000 žmonių. Tai buvo žiaurios susidorojimo su lietuvių tauta akcijos, pradėtos 1941 m. birželį, tęsinys. Rugpjūčio 2-ąją nuo ankstyvo ryto Ariogalos miestas buvo apimtas šurmulio. Riedėjo automobilių virtinės, vaikštinėjo ir šnekučiavosi pasipuošusių žmonių būriai, gatves užliejo pučiamųjų orkestro muzika.

10 valanda. Prie Ariogalos Šv. arkang. Mykolo parapijos šventovės išsirikiavo daugiatūkstantinė margašpalvė kolona. Jos priekyje su Lietuvos respublikos vėliava – Lietuvos kariuomenės Garbės sargybos kuopos kariai, karinis pučiamųjų orkestras, šauliai, skautai, tremtiniai, politiniai kaliniai, Laisvės kovų dalyviai. Iškilmingai miesto centrine Vytauto gatve žygiavusi kolona pasuko į šventiškai padabintą Dubysos slėnį.

Keliama sąskrydžio vėliava. Giedamas Lietuvos himnas. Latvijos, Estijos atstovai pakelia savo valstybių vėliavas, skamba šių valstybių himnai. Šventės vedėjai Loreta Mukaitė-Sungailienė ir Stanislovas Kavaliauskas skelbia tylos minutę kritusiems už Lietuvos laisvę, iš tremties negrįžusiems, nukankintiems ir nužudytiems mūsų tautos sesėms ir broliams. Lietuvos kariuomenės Garbės sargybos kuopos kariai, LPKTS atstovai, šauliai išnešė gėles į Ariogalos kapines, prie Kankinių memorialo.

Mišias „Už tėvynę“ aukoją arkivyskupas metropolitas Sigitas Tamkevičius, koncelebravo Ariogalos klebonas kun. Gintautas Jankauskas, Betygalos klebonas kun. Viktoras Aukštakalnis, Kauno kurijos kancleris, monsinjoras Adolfas Grušas. Skambėjo šv. giesmės, kurias giedojo profesionalus ir jungtinis chorai.

Arkivyskupas metropolitas Sigitas Tamkevičius pažymėjo, kad sąskrydžio dalyviai Ariogaloje kasmet sugrįžta į jaunystės dienas, prisimindami skaudžius tremties metus, sovietų valdžios vykdytą lietuvių tautos fizinį ir dvasinį genocidą. S. Tamkevičius 1947 m. birželį vykusius masinius trėmimus, tautos tragizmą pavadino „Juodoju birželiu“.

Po Mišių vyko šventės atidarymo apeigos. Sąskrydžio dalyviai džiaugsmingai sutiko bėgikus, kurie atnešė Am-

žinąją ugnį. LPKTS valdybos narys Povilas Jakučionis uždegė sąskrydžio aukurą. Taip pagerbti tautos laisvės kovų dalyviai, žuvę rezistencijos metais. Ši simbolinį aktą suvirtino Lietuvos kariuomenės Garbės sargybos kuopos karių salvės: už Tėvynę Lietuvą, už Lietuvos partizanus, už visus Lietuvos tremtinius, politinius

kalinius ir laisvės kovotojus. Skelbiamas Lietuvos respublikos prezidentės sveikinimas, kuriame ji išreiškė pagarbą tremtiniams, kentėjusiems už Lietuvos laisvę, išreiškusiems pasiaukojamą meilę Tėvynei, sugebėjusiems išsaugoti moralines ir tautines vertybes. Prezidentė palinkėjo prasmingų darbų Tėvynės labui, ragino branginti laisvę, kalbą, linkėjo visiems stiprybės ir sveikatos.

Petras Urbonas, katalikai.lt

Complete our online member survey and qualify to **WIN** a new unlocked iPhone 5s

www.parama.ca

TAUPOMOJI SĄSKAITA

„TFSA“ (Neapmokestinama taupomoji sąskaita)

Kasdieninių kintamųjų palūkanų	1.50%
1 metų	1.65%
2 metų	1.90%
3 metų	2.15%
4 metų	2.35%
5 metų	2.55%

INVESTICINĖ SĄSKAITA

„GIC“ INDĖLIAI (Pelno padalinimas netaikomas)

1 metų	1.55%
2 metų	1.80%
3 metų	2.05%
4 metų	2.25%
5 metų	2.45%
1 metų iškeičiamas	1.35%
1 metų JAV dolerių	0.40%

KASDIENINIŲ PALŪKANŲ TAUPOMOJI SĄSKAITA 1.35%

„PLANAS 24“ Kasdieninių palūkanų čekių /taupomoji

Balansas: \$0 – \$4,999.99	0.025%
\$5,000.00 – \$9,999.99	0.100%
\$10,000.00 – \$24,999.99	0.150%
\$25,000.00 – \$59,999.99	0.250%
Virš \$60,000.00	0.500%

PLANAS 24
Aukštesni nuosimčiai ir nemokami čekių patarnavimai

JAV DOLERIŲ KASDIENINIŲ PALŪKANŲ 0.10%

PASKOLŲ NUOŠIMČIAI

NEKILNOJAMO TURTO PASKOLOS

Atviras, kintamųjų palūkanų	3.25%
Uždarytas, kintamųjų palūkanų	2.85%
1 metų pastovių palūkanų, atviras	3.00%
1 metų	2.85%
2 metų	3.05%
3 metų	3.15%
4 metų	3.25%
5 metų	3.40%

Komercinės kredito paskolos suteikiamos pagal pareikalavimą

RIBOTAS KREDITAS SU NEKILNOJAMO TURTO UŽSTATU 3.50% ir aukščiau

ASMENINĖS PASKOLOS 5.50% ir aukščiau

ASMENINIS RIBOTAS KREDITAS 7.0% ir aukščiau

Visi pateikti nuosimčiai gali būti keičiami be įspėjimo

PARAMA
www.parama.ca

LIETUVIŲ KREDITO KOOPERATYVAS PARAMA
Palankūs nuosimčiai. Malonus ir sąžiningas asmeninis patarnavimas.
2975 Bloor W | 416-207-9239 | Pirm-treč 9-3.30 | Ketv-penk 9-8 | Šešt 9-1
1573 Bloor W | 416-532-1149 | Pirm-treč 9-3.30 | Ketv 9-6 | Penk 9-3.30 | Šešt uždaryta

AKTYVAI per \$220,000,000

affiliated

TEIRAUKITĖS PAS MUS!

RIČARDAS ir RIMA DREŠERIAI

Affiliated Insurance Management Inc.

- visos draudimo paslaugos – namų, automobilio, komercinės, gyvybės
- konkurencinės kainos – pritaikysime planą Jūsų reikmėms
- dėmesingas patarnavimas, lietuviškai arba angliškai

905-845-4201 • 1-888-384-4444

www.affiliatedinsurance.ca • rickd@affiliatedinsurance.ca
344 Lakeshore Road E., P.O. Box 325, Oakville, ON L6J 5A2

Dr. Sky Našlėnas
Certified Orthodontist
Associate Staff at the Hospital for Sick Children

royal york
ORTHODONTICS
smile more.

BRACES FOR CHILDREN AND ADULTS

ELITE Invisalign Providers

SW corner of Bloor and Royal York Rd.

www.RoyalYorkOrtho.com

tel. 416 207-0885

PADĖKA

AŲA

PRANAS SKILANDŽIŪNAS

(1920.IX.15-2014.VI.27)

Mielam vyrui, tėvui ir seneliui iškeliauvus Amžinybėn, nuoširdžiai dėkojame visiems už mums suteiktą paramą ir užuojautą. Ačiū kun. Bukauskui, diak. Ambrozaičiui ir br. Adomui už gedulines Mišias Prisikėlimo parapijoje ir Danguolei Radtke už puikią muziką. Taip pat esame dėkingi už paslaugas prižiūrėtojams "Labdaros" slaugos namuose; visiems už dosnias aukas Prano atminimui; B. Stanulienei ir jos padėjėjoms už laidotuvių pietus.

Teilsisi Pranas Dievo ramybėje –

ŠEIMA

Prieš Baltijos kelio 25-ųjų metinių minėjimą Lietuvos seimo vadovai ir žmonės pagerbė žuvusio kario savanorio Artūro Sakalausko atminimą, prie paminklinio akmenio jo žūties vietoje padėdami gėlių
Ntr. I. Šilenkovos iš LR seimo tinklalapio

NUOMONĖ

Nokautas

Kelias versijas išgyvenusi Džeimso Bondo ekranizacija vėl pasiekė žiūrovus. Lūžta kino salės, springsta kino kritikai, mėgdžioja herojų kietuose vaikai. Taigi, vėl visuotinis susidomėjimas špionažu. Juo labiau, kad Anglijoje miršta nunuodytas sovietmečio žvalgas...

I modernaus "Coca Cola Plaza" kino teatro salę pažūrėti naujos "Džeimso Bondo" versijos įturseno dvi septintą dešimtį įpusėjusios senučiukės. Skrybėlaitėm pasipuošusios, pirštinaitėm pasidabinusios, su jaunystės laikų rankinukais, naftalino kvepiančiais kailinukais, šimtą kartų atsiprašinėdamos visų, priplaukė prie savo vietų ir nutūpė. Iš spindinčių veidų aiškiai matėsi, kad ši išvyka juodviem gerokai svarbus įvykis, kuriam paaukojo apvalią sumelę iš varganų pensijų, paskyrė sekmadienio popietę ir dabar besišypsiančios dairėsi į savo kaimynus, lyg mūši laimėjusios ar loterijoje išlošusios.

Filmas jau pirmais savo kadrais pribloškė tempu, garsu, kombinuotais kadrais, psichologine įtampa ir romantika. Pabaigoje, jau šviesom užsidedus, senučiukės sėdėjo pasimetusios, išsigandusios ir

nustėrusios, – vietoj laukto didvyrio, nebūdžiamą globalinį recidyvistą pamačiusios. Kol negrabiai rankiojo nukritusius rankinukus, pirštines ir skrybėliukus, kaimynai nekantravo ir ragino greičiau judėti. O greičiau juodviem niekaip nesisekė: sunkiai traškėdama, braškėdama viena iš jų kėlėsi iš fotelio, antroji rankiojo vis krentančius daiktus, o laukiančioji kaimynė skundėsi labai norinti į tualetą. Senučiukė irgi pasiguodė, kad ji su protezu ir negali vikriau, tačiau nesulaukė kaimynų atjautos. Tualetan norinčią parėmė jos palydovas, užriaukojęs, ar senė nematanti, kad čia nėsčia moteris ir negali kentėti? Senučiukė antrą kartą bandė paaiškinti, kad su protezu nepaskubėsi, tačiau nebaigė – vyras jai krito ir nokautuotoji smuko nosim į fotelį, net protezai subarškėjo.

Nekantrioji pora perlipo per sugriuvusį kūną ir nuskubėjo išėjimo link. Ten, deja, jie buvo minios gale, tačiau čia "kumščio džentelmenas" nebandė nokautais skinti savo širdies damai kelio. Aplinkui buvo visi tokie patys – galėjai

gauti ir gražos... Juk nė vienas iš kelių šimtų salėje nustebo, kai vyras krito moteriai. Nė vienas nepagėdino, kai jaunas vožė senai. Nė vienas nepasipiktino, kai sveikas nokautavo invalidę. Akivaizdu, kad salėje visi buvo bendraminčiai.

Na, o senučiukės? Nokautuotąją antroji bandė gaivinti vėduodama skrybėlę, drebančiom rankom tabletėlę burbon dėdama, tūpčiodama aplinkui stengėsi pakelti draugę, ar bent jau pasodinti...

Paskui, viena kitą prilaidydamos, palengva nušliaužė autobusų stotelės link, kaip maldos žodžius kartodamos "...gerai, kad protezas nelūžo..." Išsigandusios, kaskart krūpčiodamos, kaip dvi apipešotos pempės cypsėdamos "gyvos, dar gyvos", dingo vakaro prieblandoje.

Taigi, pamatė senučiukės XXI š. Bondą ekrane ir pajuto jo kumštį realiai. Ateity sėdės ramiai namuose prie televizoriaus ir nesimaišys šiuolaikiniam jaunimui po kojų...

Bronė Augūnienė,
Vilnius

ROYAL LEPAGE

Namą ar butą perkant,
parduodant Jums sąžiningai
patarnaus ir patars

DAIVA DALINDA

B.A. broker

Įstaigos – 416-236-1871
Namų – 416-763-7297

Tinklalapis: www.dalindateam.com

NEMOKAMAS ĮKAINAVIMAS. PO 30 METŲ PATIRTIES,
PADĖKOJANT LIETUVIAMS, SPECIALI NUOLAIDA

Turner & Porter

LAIDOTUVIŲ NAMAI

TORONTE
ETOBICOKE

ir
MISSISSAUGOJE

Advokatas

ALGIS S. PACEVIČIUS PACE, B.Sc., LL.B.
PACE LAW FIRM

- ♦ ieškiniai dėl žalos, atsiradusios ryšium su kūno sužalojimu
- ♦ imigracija į Kanadą
- ♦ testamentai ir įgaliojimai
- ♦ palikimų administravimas
- ♦ nekilnojamo turto sandoriai
- ♦ konsultacijos Lietuvos respublikos įstatymų klausimais

295 The West Mall, 6th Floor, Toronto, ON M9C 4Z4

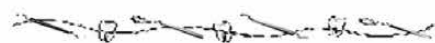
Tel. 416 236-3060 Fax 416 236-1809

Tinklalapis: www.pacelawfirm.com El. paštas: alpace@pacelawfirm.com

KELIONIŲ DRAUDIMĄ parūpinu keliaujantiems į užsienį ir atvykstantiems į Kanadą. Skambinti Mariui Rusinui tel. 416 588-2808 x 26 dienos metu.

DR. STASYS DUBICKAS

DANTŲ GYDYTOJAS

398 Guelph Line, Burlington

(tarp QEW ir Lakeshore Rd.)

Privati AUTO-AIKŠTĖ ("parking")

(905) 333-5553

Kanados Lietuvių
Lithuanian Canadian

1 Resurrection Rd. Toronto ON, M9A 5G1

Fondas
Foundation

Tel: 416-239-9889
klfondas@on.aibn.com

FONDAS remia Kanadoje veikiančias stovyklas

KRETINGĄ ROMUVĄ

Tapkime Kanados lietuvių fondo nariais!

Remkime lietuviybės veiklą ir išlaikymą!

Prisiminkime savo Fondą gyvybės draudimuose
bei savo testamentuose

Įnašams išrašome pakvitavimus pajamų mokesčių sumažinimui

SMITH MONUMENT CO. LTD

(nuo 1919 metų)

- ▲ Gaminame paminklus, bronzines plokštes, atminimo lenteles.
- ▲ Puošiame lietuviškais ornamentais pagal klientų pageidavimus.
- ▲ Patarnaujame lietuviams daugiau kaip 20 metų.
- ▲ Garantuojame aukščiausios kokybės darbą.

Skambinti tel. (416) 769-0674

Adresas: 349 Weston Road
(tarp Eglinton ir St. Clair)
Toronto, Ontario M6N 3P7

Iš Dainų šventės-2014 Lietuvoje. "Šokių dienos" metu Vilniuje, liepos 1 d. vykusiame išeivijos lietuvių koncerte, Vilniaus universitete, koncertavo ir Toronto lietuvių jaunimo ansamblis "Gintaras". Nuotraukoje (R. Kubiliūtės) ansamblio šokėjai, mokytojai ir svečiai; pirmas iš kairės vadovas Romas Jonušonis

TRUMPAI

• Daugiau kaip pusė Lietuvos miškų yra spygliuočiai, vyrauja pušynai; tarp lapuočių daugiausia beržų. Per pastaruosius dešimt metų miškinumas išaugo 2%.

• *Eesti Elu*, nr. 21, rašo, kad iki 2025 metų estų skaičių galima bus padidinti iki 10 mln. Mat nuo šių metų pabaigos įstatymiškai keičiamas požiūris į estišką tapatybę.

MĮSLIŲ ATSAKYMAI

1. Šungrybis, 2. Žydinti liepa, 3. Kirvis, 4. Saga.

Kiek gyvena šiukšlės?

Pasibaigė vasara, prie savo darbų grįžo poilsiautojai, o vaikai pabiro į mokyklas. Tačiau pajūryje, ežerų pakrantėse ir miško aikštelėse liko krūvos šiukšlių. Lietuva su kitomis pasaulio valstybėmis dalyvauja tarptautinėje veikloje "Išvalykime pasaulį", nes šiukšlinimas tapo pasauline problema.

Mūsų pajūris, paežerės, paupės, miškai būtų dėkingi, jei vaikai ten nieko nenumestų, nepalikėtų šiukšlių, dar ir patys išpėtų draugus, net suaugusius, parodytų jų numes-

tą šiukšlę, paprašytų tėvelius, kad jie niekada neišpiltų šiukšlių pakelės miškelyje. Vasarą moksleiviai susitarę su girininku galėtų dalyvauti miškų ir parko valymo darbuose, tuo pačiu susipažintų su augmenija, gyvūnija ir praplėstų savo žinias.

Nuo numestos degančios nuorūkos dažnai išsiplieskia gaisras miškuose, parkuose. Ugnyje žūva mėlynakė žibutė, suanglėję lizduose maži paukšteliai. Butelis pati pavojingiausia šiukšlė mūsų planetoje, nes dūlėja tūkstantį metų! Plastmasinis butelis – nuo 100 iki 200 metų! Plonas popierius – 4 metus. Plona polietileno plėvelė – 10 metų. Dūlėjant nuodingom medžiagom, apsinuodija ežiai. Juos privilioja stiprus kvapas. Apsinuodija ir kiti smulkūs gyvūnai. **Rasa Norkutė, Klaipėda**

ATSIŪSTA PAMINĖTI

VARPAS, nr. 8(238), Lietuvos laisvės kovotojų leidinys, pradėtas leisti politkalinių sovietinės koncentracijos stovyklose 1955 m. Leidžia LLKS, redaguoja Algimantas Zolubas, Architektų g. 8-4, LT-04119, Vilnius. Tiražas 400 egz. Šiame numeryje a.a. mons. Alfonso Svarinsko atminimas, "promemoria" a.a. Eugenijui Rimvydui Stancikui (1934-2014); tęsiamas sąrašas asmenų, kuriems pripažintas atitinkamas rezistentų statusas.

Ieško padėjėjų

FIRMA, užsiimanti marmurinių/granitinių stalviršių instaliacija, PASTOVIAM DARBUI ieško meistro padėjėjų.

Norintys gauti daugiau informacijos, prašomi skambinti NIKUI

tel. 905.424.1133

arba apsilankyti internetiniu adresu

www.NerasEnterprises.com

KLB muziejaus archyvo ateitis

Kanados lietuvių bendruomenės Krašto taryba 2013 m. lapkričio mėnesio sesijoje įgaliojo KLB valdybą atlikti svarbų uždavinį: atnaujinti Kanados lietuvių muziejaus archyvo (toliau – KLMA) ateities planavimą, surasti kas šiai įstaigai vadovautų. Valdyba užangažavo vadybininkę-planuotoją Danguolę Juozapavičiūtę-Breen, kuri su Krašto valdyba suderino kaip atlikti pirminius žingsnius, sudaryti strateginį planą.

Pirmiausia teko surinkti visą informaciją apie KLMA būklę ir ją iširti. Tai buvo padaryta vasaros eigoje klausimynų ir pokalbių forma. Valdybos įgaliota, Danguolė Breen sudarė du klausimynus – vieną plačiai visuomenei, kitą arčiau dirbusiems ir besidomintiems KLMA veikla. Ji taip pat vedė diskusijas su įvairiais bendruomenės nariais ir grupėmis. Jos surinktų duomenų apžvalgoje išryškėjo įdomi statistika.

Iš viso išplatinta 300 klausimynų visuomenei, 30 – asmenims, veikėjams, dirbusiems arba arčiau susipažinusiems su KLMA veikla. Grįžo atsakymai 32% arba 104 klausimynus užpildžiusių (93 bendruomenės, 11 veikėjų) atsakymai. Iš jų, 95% mano, kad KLMA uždarymas sulauktų neigiamo poveikio ir 97% galvoja, jog KLMA turėtų likti Kanadoje.

Kita apklausos statistika rodo, jog 45% yra aplankę KLMA, kapinių lankymo dienomis, parodoms ir panašiai, 22% yra girdėję apie KLMA bet jo nelankė.

Apklaustųjų nuomone, svarbiausias KLMA uždavinys yra išlaikyti istorinę medžiagą, sudaryti sąlygas elektroniniam priėjimui prie informacijos, sudominti bendruomenę, prisidėti prie švietimo ir rodyti muziejinį turtą. Antinis KLMA vaidmuo būtų genealoginių paieškų, dirbtuvėlių (workshops), akademinių tyrimų ir informacijos Kanados žmonėms organizavimas. Mažiausiai svarbi būtų bibliotekinė veikla.

KLB krašto valdyba pristatys pilną ataskaitą KLB tarybos nariams ir pirmininkams šių metų spalio 4-5 d.d. vyksiančiame suvažiavime Otavoje. Diskusijoms svarbu bus visų dalyvaujančių įnašas nustatant naujas KLMA veiklos gaires. Taip pat reikės savanorių pagalbos įvairiose srityse. Apie tai jiems prieš suvažiavimą bus išsiuntinama atitinkama informacija. Tuo tarpu yra sudarytas komitetas: Danguolė Breen, Ramūnė Jonaitienė ir Rūta Kličienė, kuris su talkininkais rengia atvirų durų dieną KLMA patalpose sekmadienį, lapkričio 2 – kapinių lankymo dieną. Tema – "Čia – mūsų visų turtas". RSJ

PRIMENAME,

kad aprėminti skelbimai, kuriems reikalingas didesnis plotas, priimami vėliausiai iki ketvirtadienio 12 v.d., jeigu norima jį skelbti ateinančios savaitės TŽ numeryje.

MILMANTAS Immigration & Translation Services

Teikia paslaugas Kanados imigracijos srityje
Išsamesnė informacija: www.milmantasimmigration.com.

Verčia dokumentus (anglų <> lietuvių)

Kreipkitės į DALIĄ MILMANTAS, RCIC

T 647 342 7301 F 647 435 7528 E dmilmantas@gmail.com

PRANEŠIMAS STUDENTAMS

Toronto Lietuvių Namų – Labdaros Švietimo fondas
PRANEŠA, kad skiria penkias stipendijas:

Vieną – \$1,500; keturias – \$1,000

- ▶ Švietimo fondo stipendijų komisija atsižvelgs į studentų aktyvų dalyvavimą lietuviškoje veikloje ir akademinius pažymius.
- ▶ Kandidatai turi būti lietuvių kilmės, Lietuvių Namų arba Labdaros fondo nariai, kolegijų, universitetų studentai arba aspirantai.
- ▶ Studentai gali pildyti prašymo anketas du kartus. Vieną kartą gavęs stipendiją, antrą kartą gali pildyti tik po metų pertraukos.

Prašymo anketas galima įsigyti internetiniame tinklalapyje

Toronto Lietuvių Namai: www.torontolietuviunamai.com

Labdaros fondas (Slaugos namai): www.labdara.ca

PRAŠYMUS PATEIKTI IKI 2014 M. SPALIO 10 d., 4 v.p.p.
Komisija svarstys tik tuos prašymus, kurie bus pilnai užpildyti ir atitiks visus reikalavimus

Toronto Lietuvių Namų – Labdaros Švietimo fondo stipendijų skirstymo komitetas

ROYAL LEPAGE

Jei norite pirkti ar parduoti namą, ar gauti informacijų, prašau man paskambinti. Prižadu mielai ir sąžiningai patarnauti.

Lina Kuliavienė

2320 Bloor Street West

Toronto, Ontario M6S 1P2

Tel. (416) 762-8255 Fax. (416) 762-8853

TORONTO

Anapilio parapijos žinios

• Rugpjūčio 30 d. iš Išganytojo parapijos Šv. Jono lietuvių kapinėse palaidota a.a. Vanda Ulbinienė, 85 m. amžiaus, ilgametė ir darbšti Wasaga Bch. lietuvių moterų būrelio narė, kurios liūdi jos vyras Algis, Wasaga Beach "Bočių" choro vadovas ir Gerojo Ganytojo misijos vargonininkas.

• Po vasaros atostogų muz. Darijaus Špakausko vadovaujamas mūsų parapijos choras jau pradės giedoti ateinančio sekmadienio Mišiose. Chorus prašome tą dieną susirinkti repetitijai 9 val. ryto. Laukiame ir naujų choristų. Prašome tuo reikalu skambinti Rimui Paulioniui tel. (416) 249-1305.

• Mūsų parapijos šventė, Lietuvos kankinių atlidai, bus rugsėjo 28, sekmadienį. Kadangi šiais metais švenčiame šeimos metus, tai kviečiame visus parapijiečius gausiai dalyvauti ir su iš kitur sukvieštais savo giminėmis nariais, kad šventė būtų visų šeimų bei giminių šventė. Šventės iškilmingos Mišios bus 3 v.p.p. Mišių metu pamokslą sakys iš Punsko atvykęs kun. Marius Talutis, Švč. Mergelės Marijos Dangun Paėmimo parapijos vikaras. Po pamaldų 4.30 v.p.p. Anapilio salėje bus šventės vaišės, kurių metu meninę programą atliks parapijos vaikų duetas ir sėkmingai pasirodę šią vasarą Lietuvoje vykusioje dainų šventėje Anapilio "Gintarėliai".

• Bilietus parapijos šventės vaišėms jau galima įsigyti parapijos salėje po Mišių.

• Rugsėjo 5 yra pirmasis mėnesio penktadienis. Įprastinis Švč. Sakramento garbinimo laikas pakeičiamas ir Šventojo valanda bus po 8.30 v.r. Mišių.

• Prieš kurį laiką buvo išdalinti Toronto arkivyskupijos Pastoracinio plano lankstinukai. Dabar yra paruošta vaizdoploštė (DVD), kurioje Toronto arkivysk. kardinolas Thomas Collins pristato šį planą. Numatyta šį įrašą rodyti parapijos salėje rudenį, o dabar galite pasižiūrėti tinklalapyje www.archtoronto.org/pastoral.

• Prie šventovės durų padėti paveiksliukai su mūsų parapijos "Šeimos vainikėliu", jo paaiškinimu ir "Šeimos narių malda". Prašome juos pasiimti ne tik sau, bet ir visai šeimai bei giminei ir kitiems pažįstamiems.

• Žodis tarp mūsų knygelių rugsėjo-spalio laidą platina Birutė Matulaitienė sekmadieniais parapijos salėje.

• Mišios sekmadienį, rugsėjo 7: 10 v.r. už a.a. Albiną Augaitienę; Vasagų 10 v.r. už a.a. Igną ir Boleslovą Liegus; Delhi šeštadienį, rugsėjo 6, 3 v.p.p. už a.a. Aldoną Aleliūnienę.

Rugsėjo 20, šeštadienį, 3 v.p.p. Anapilio salėje Lietuvos ambasada Kanadoje rengia Lietuvos istorijos instituto direktoriaus dr. Rimanto Miknio paskaitą-pokalbį tema: "Lietuviškos tapatybės išsaugojimas pasaulinėje plotmėje". Paskaitininkas moksliniuose darbuose ypatingą dėmesį yra skyręs XIX š. – XX š. lietuvių, lenkų, žydų ir gudų santykiams Vilniaus krašte ir bendrai Lietuvoje. Inf.

Prisikėlimo parapijos žinios

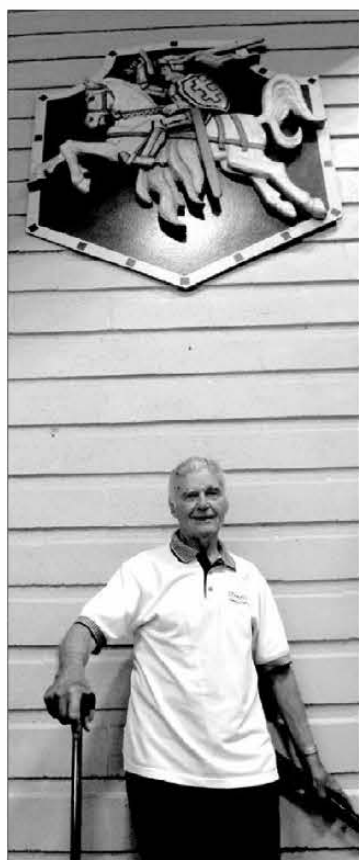
• Spalio 18 d. – parapijos vakarienė; spalio 24-25 d.d. – vartotų drabužių ir daiktų išpardavimas; spalio 26 d. – prelado E. Putrimo 30 m. kunigystės ir 10 m. Lietuvos Vyskupų konferencijos delegato jubiliejus; lapkričio 2 d. – kapinių lankymas ir Kanados lietuvių muziejaus-archyvo (KLMA) atvirų durų diena.

• Visi parapijos chorai po ilgojo savaitgalio grįžta prie chorinės veiklos: repeticijų, giedojimų ir renginių. "Volungės" choras, vadovaujamas Dališ Viskontienės ir Nijolės Benotienės, pirmai repetitijai renkasi rugsėjo 5 d.; "Retkartinis" choras renkasi 10 v.r. ir gieda rugsėjo 7 d. 11 v.r. Mišiose. Vaikų ir jaunimo choras, vadovaujamas Danos Biskienės ir Danguolės Radtke, renkasi rugsėjo 7 d., po 11 v.r. Mišių.

• Šiomet mūsų parapijoje taip pat repetuos "Volungės Dainų šventės" ir "Toronto jaunimo" chorai, kurie dalyvaus X Lietuvių išeivijos dainų šventėje Čikagoje, 2015 m. Norintys prisijungti prie Dainų šventės chorų, kreipkitės į Dalią Viskontienę ar Nijolę Benotienę.

• Yra mirusi Vanda Kupitis, laidojama iš mūsų šventovės penktadienį, rugsėjo 5, 10 v.r. Paliko giminės ir draugus.

• Mišios sekmadienį, rugsėjo 7: 8 v.r. už Birutę Danaitienę; 9 v.r. už Strumilų šeimos mirusius; 11 v.r. už gyvus ir mirusius parapijiečius; specialia intencija; už Vytautą Tasecką (9 m.); už Sofiją ir Juozą Olekus; už tėvą Vytautą ir brolių Vytautą Švermickus; už Eleną ir Nikolajų Romanovus; už parapijoje dirbančius kunigus; už Anicetą ir Eleną Prialgauskus.

Juozas Petronis, ilgametis ir veiklus Mississaugos Lietuvos kankinių parapijos narys, prie jo išdrožinėto ir įrengto Vyčio, kuris puošia Anapilio didžiosios salės sceną nuo salės atidarymo 1974 m. Ntr. I. Ross

V. Jasinevičienė muziejaus-archyvo stogo vajui aukojo \$100. Dėkoja Anapilio sodybos valdyba.

Išganytojo parapijos žinios

• Pamaldos sekmadienį, rugsėjo 7, 9.30 v.r. Rugsėjo 21 d. po 9.30 v.r. pamaldų vyks Moterų draugijos susirinkimas.

Lietuvių Namų žinios

• Ateinantį sekmadienį pietūs vyks bare "Lokys". Kviečiame visus papietauti ir praleisti popietę Lietuvių Namuose.

• Prasideda pasaulio krepšinio čempionatas Ispanijoje, kur dalyvauja Lietuvos krepšinio rinktinė. Vaizdo transliaciją tiesiogiai galite žiūrėti bare "Lokys"! Kviečiame visus palaikyti Lietuvos rinktinę kartu su visais tautiečiais! Dėl rungtynių laiko galite teirautis tel. 416-534-8314 arba 416-576-3311.

Maironio mokyklos žinios

• Pirmoji pamokų diena bus rugsėjo 13 d. Registracija prasidės 9 v.r.; mokinius prašome atvesti į auditoriją 9.30 v.r. Pamokos vyks iki 11.55 v.r.

• Pamokos vyksta Our Lady of Peace katalikų mokyklos patalpose, 70 Mattice Ave., Etobicoke. Jeigu turite klausimų, prašome kreiptis į ved. Lidiją Puteris tel. 416-797-4036, el. paštu lidija.puteris@gmail.com.

• Aukštesniųjų lituanistinių kursų registracija irgi veiks tą pačią dieną ir valandą mūsų mokykloje. Aukštesniųjų lituanistinių kursų vedėja – B. Ručinskienė, tel. 416 536-8084, el. paštas rucinskiene@yahoo.ca.

• Aplankykite mokyklos tinklalapį www.maironiomokykla.net. Živilė

Slaugos namų žinios

A.a. Joanos Valiukas atminimui aukojo: \$150 – L. Pacevičius; \$100 – M.A. Zaleskis, M.J. Zubrickai, J. Zenkevičius; \$50 – A. Jushka; \$40 – V. Paulionis, I. Turūta; \$30 – A. Jonikas; \$25 – I. Linkevičienė, I. Zaleskienė, P. Gaetan, A.A. Kilinskai; \$20 – G.P. Stauskai, Sh. Richardson, A.T. Lingys, V. Skukauskas, V.E. Štuikiai, S.J. Andruliai, M. Akelaitis, V. Vaitkevičius.

A.a. Prano Skilandžiūno atminimui aukojo: \$100 – D. Gombas, N. Campbell, L.K. Draudvila, I.V. Liškauskas, D. Liškauskas; \$65 – Staff of Service Oakville; \$50 – R. Liškauskas, I. Turūta, A. Liškauskas, V. Paulionis; \$30 – I. Virbys; \$25 – Cartney šeima; \$20 – S. Falco.

A.a. Veros Yustin atminimui aukojo: \$100 US – K. Gine.

A.a. Onos Ražauskas atminimui aukojo: \$15 – M. Gerguson.

A.a. Mečio Empakerio atminimui aukojo: \$100 – G.C. Ryggiero.

A.a. Antano Matulaičio atminimui aukojo: \$500 – Ada Monstvilas.

Balbinos Tamulionienės 100 m. sukakties proga aukojo: \$200 – Balbina Tamulionienė; \$50 – R.G. Paulioniai.

PROFESIONALUS dantų valymas Jūsų namuose. Priimamas draudimas. <http://athomesmile.com/>; 416-388-8723. Inga

MONTREAL

Aušros Vartų parapija

Bendruomenių dvasininkai ir atstovai per ekumenines pamaldas Aušros Vartų šventovėje. Prie mikrofono – Kanados daugiakultūros ministeris Jason Kenney Ntr. R. Piečaitienės

Ekumeninės pamaldos Juodojo kaspino dieną vyko Montrealio Aušros Vartų šventovėje rugpjūčio 23 d. Šalia lietuvių, dalyvavo čekų, estų, latvių, lenkų, ukrainiečių bei vengrų dvasininkai ir bendruomenių atstovai. KLB Montrealio apylinkės valdybos pirmininkė Silvija Staškevičienė pasveikino atvykusius ir pristatė garbės svečią, Kanados daugiakultūros ministrį Jason Kenney. Maloni staigmena, nes ministeris tik tą popietę pranešė dalyvaujantis minėjime. Jis jautriai kalbėjo apie komunizmo aukas. Sekė kiekvienos tautos malda ir himnas. Jaunimo atstovė Gabrielė Veleičiūtė pasakojo apie Molotovo-Ribbentropo pasekmes jos šeimai – ilgi tremties metai Sibire jos seneliui ir jo tėvams. Lietuvos garbės konsulas Arūnas Staškevičius padėkojo rengėjams ir dalyviams. Pamaldų pabaigoje visi sugiedojo Kanados himną. Inf.

Montrealio Šv. Elzbiotos draugija švenčia 95 metų sukaktį. Draugijos narės kviečia visus į Šv. Kazimiero parapiją sekmadienį, rugsėjo 14. Mišios bus 12 val. ir po jų – iškilmingi pietūs salėje. Ta proga kalbės istorikas, Lietuvos Istorijos instituto direktorius dr. Rimantas Miknys tema "Lietuviškos tapatybės išsaugojimas globaliame pasaulyje".

Lietuviai, latviai ir estai menininkai rengia savo meno parodą rugsėjo 26, 27 ir 28 d.d. Latvių kultūros centre, Lachine, QC. Žr. internete balticartistsmtl.ca tinklalapyje.

Mūsų parapijos metinė šventė šiais metais bus sekmadienį, lapkričio 16. Mišios 12 val., po jų parapijos salėje meninė programa, pietūs ir loterija. Inf.

Šv. Kazimiero parapija

Šv. Elzbiotos draugija švęs 95 metų sukaktį sekmadienį, rugsėjo 14, Mišiomis 12 val., po jų – iškilmingi pietūs salėje. Prieš pietus kalbės istorikas dr. Rimantas Miknys, Lietuvos Istorijos instituto (Vilniuje) direktorius.

Parapijos choras po vasaros atostogų nuo rugsėjo 7 d. vėl gieda per Mišias. Vargonininkas muz. Aleksandras Stankevičius, giesmių koordinatore Jeannie Benienė. Chorvedys kviečia buvusius ir naujus choristus prisijungti prie parapijos choro.

Šv. Kazimiero kėgliavimo klubas (St. Casimir's Bowling League) pradėjo 50 metų kėgliavimo sezoną. Pirmininkas – Haroldas Celtorius. VL

ADAMONIS CASTELLI INSURANCES
LABRECQUE, BROUILLETTE, CASTELLI INC.
1001 SHERBROOKE ST.E., SUITE 555, MONTREAL, QUE. H2L 1L3
TEL: 514-286-1985 FAX: 514-286-1981
Joana Adamonis A.I.B.

LITAS Montrealio lietuvių kredito unija

1475, rue De Sève, Montréal (Québec H4E 2A8)

Tel.: (514) 766-5827 FAX: (514) 766-1349

Toronto laikraščio *Sunday Star* (2014.VIII.31) straipsnyje apie Ukrainos krizę cituoja ir Lietuvos prezidentės D. Grybauskaitės pareiškimą, kad "Russia practically in war against Europe" (Rusija praktiškai jau kare prieš Europą). Įdomu tai, kad ši citata panaudota kaip gana ilgo straipsnio antraštė.

PERKU miškus, žemes Lietuvoje. Gali būti nepilnai sutvarkyta nuosavybė, už suteiktą informaciją atsilyginsim. Tel. 630-340-9604.

Anapilio sodyba vykdo Muziejaus-archyvo stogo vajų, kad būtų tinkamai išsaugoma patalpose archyvo medžiaga. Stogo pakeitimas kainuos iki \$73,000. Kviečiame lietuvių visuomenę aukomis šį svarbų reikalą paremti. Aukos siųsti: Anapilis Christian Community Centre, 2185 Stavebank Rd., Mississauga, ON L5C 1T3. Bus išduodami pakvitavimai valstybinių mokesčių atleidimui. Iki šiol vajui surinkta \$23,025.

Anapilio valdyba